

naša luč

1994
februar
2

893481

slovenske stopinje

ustoličevanje knezov

Oblast karantanskega kneza je bila dedna. Kljub temu dejstvu pa je knez lahko zavladal šele potem, ko je bil umeščen na knežjem kamnu. To je bil zelo slovesen obred, ki je zbral vse bližnje in daljne prebivalce in vse tiste, ki so nekaj pomenili v tistem času. Ustoličevanje se je ohranilo tudi po izgubi samostojnosti in samem propadu Karantanije leta 820. Obred se je večkrat spremenil vse do začetka 15. stoletja, potem pa so ga morali opustiti.

Leta 1414 je bil tako ustoličen zadnji vojvoda Ernest

V veži Koroškega deželnega muzeja lahko še danes vidimo knežji kamen. Je preprost in kamnit prestol, ki je upodobljen po spodnjem delu antičnega stebra in je visok približno 65 cm. Vse do leta 1862 je bil postavljen na ravnici blizu Krnskega gradu.

Železni. Samo obred je potekal takole: pred ustoličevalca, "vojvodskega kmeta", koseza iz Blažnje vasi pri Celovcu, ki je držal marogastega bika in kobilo enake barve, in ljudstvo okoli njega je prišel s spremstvom fevdalcev kmečko oblečen vojvoda.

Kmet je vojvodo vprašal, ali je pravičen sodnik, ali skrbi za blagor dežele in ali je svobodnega rodu in brani pravo in krščansko vero. Ko mu vojvodovi spremljevalci odgovore pritrdilno, je za simbolično odkupnino (kobila, bik in 60 denarjev) izročil novemu vojvodi sedež na knežjem kamnu. Ta je s tem dejanjem prejel oblast v deželi. Potem ko je vojvoda, ob knežjem kamnu s svečano prisego potrdil vse plemiške pravice, je spreved odšel h Gospe Sveti. Tu je krški škof ob navzočnosti vseh koroških prelatov in opatov blagoslovil novega vojvoda.

Po končani sveti daritvi je lahko odložil stara kmečka oblačila in si nadel nova, ki so bila dosti bolj slovesna.

Popoldan je skupaj s škofom sedel na vojvodski stol na Gosposvetkem polju in podeljeval fevde svojim vazalom in sprejemal razne darove.

karel veliki

S Karlom Velikim (768 - 814) je frankovska država doživela svoj vrhunec. Ob koncu os-

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
V KAMNIŠKIH ALPAH
(foto: Mirko Kambič)

Pipin Mali je bil frankovski kralj, ki je pomagal tedanjemu papežu v boju z Langobardi. Iz dela langobardskega ozemlja in bizantinskega Rima je bila leta 756 ustanovljena papeška država kot "dediščina svetega Petra".

mega stoletja je frankovska monarhija obsegala celoten zahodni krščanski svet. Zato so bile vse odločitve Karla Velikega zelo pomembne tudi za kulturni in zgodovinski razvoj Slovencev.

Tako kot je s prvim pokristjanjevanjem med Slovence prišla prva pisana beseda v nemškem jeziku, smo s Karlom Velikim najbrž dobili prve slovenske krščanske tekste: očenaš, vera, navodilo za pridige, odpoved hudiču in obrazec splošne spovedi.

V tistem času so na slovenskem ozemlju delovali misijonarji iz dveh različnih škofij: Salzburg (Avstrija) in Akvileja (Italija). Po določenem času je med obema škofijama prišlo do večjega spora - pod čigavo oblast naj bi spadale slovenske pokrajine? V spor je leta 811 posegel Karel Veliki. Mejo med obema škofijama je postavil na reko Dravo. Vse pokrajine severno od Drave so tako pripadale salzburški škofiji, dežele južno od Drave pa akvilejski patriarhiji. Ta meja je ostala v veljavi vse do leta 1751.

pripravil L.B.
(se nadaljuje)

do tu in naprej

436676

V zadnjih treh letih smo Slovenci storili veliko dejanj, ki bodo ostala zapisana z velikimi črkami tudi v svetovni zgodovini.

Nekoč prepovedani sadež je danes postal preprosto dejstvo, ki ga morajo priznati tudi drugi. Na silo pozabljeni del slovenskega telesa se je vrnil na svoje domove, s katerih je bil pregnan in pahnjen v nemar. Temu koraku vrnitve je sledila tudi Naša luč.

Nekateri to vrnitev imenujejo "zgodovinski korak", drugi pa samo skomigajo z glavami. Vsekakor je to smela odločitev, ki je zahtevala določen pogum in precejšno mero tehtanja ZA in PROTI. Odločili smo se ZA, to pomeni, da uredništvo in tisk Naše luči prenesemo v slovensko glavno mesto, ki mora in more biti središče narodovega telesa.

S tem dejanjem smo se pojavili v prostoru, ki nas vse bolj prepoznava in mu bomo tudi tako dali priliko, da bo spoznal RESNICO narodovega popotovanja, njegovega trpljenja in pokončne drže, ki jo je ohranjal skozi pisano in izgovorjeno besedo slovenskega zdomca.

Skupaj z vašim sodelovanjem, vašo besedo in mislimi bomo oblikovali novo podobo Naše luči - ta nekoč prepovedan sad, ki je vedno nosil v sebi čar prepovedanega, bo tako spregovoril tudi drugim.

Naša dolžnost je, da se odpremo. Spregovorimo jim na naš način, z našim jezikom, z našimi mislimi, z našimi izkušnjami. Gotovo imamo veliko takega, kar lahko postavimo na svetilnik pisane besede in na to smo lahko zares ponosni.

Hvala vam, ker nas podpirate in nam s svojo besedo kažete pot naprej!

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Družina
Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Novamedia, 61000 Ljubljana

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
NAŠA LUČ
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija ..... 200 ATS
Anglija ..... 11 GBP

Belgija ..... 690 BEC
Francija ..... 106 FRF
Italija ..... 24.000 ITL
Nizozemska .... 35 NLG
Nemčija ..... 30 DEM
Švica ..... 27 CHF
Švedska ..... 130 SEK
Avstralija ..... 26 AUD
Kanada ..... 23 CAD
ZDA ..... 20 USD
Slovenija ..... 1400 SIT

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN SLOVENIA

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sledečih računov pri Krekovi banki in Ljubljani:
tekoči račun NL, štev.: 51800-620-336 200-15-20/38 ali devizni račun NL, štev.: 51800-620-336 200-1129-17.

"tičica, golobček, kuški me na ..."

Oj ti pustni čas presneti je po starih navadah zelo primeren čas bučnih ohceti. V mojem spominskem delu možganov mi popeva stara navihana belokranjska svadbena pesem:

*"Tičica, golobček,
kuški me na gobček,
jaz bom tebe, ti boš mene,
nama Bog pomagi."*

Z ljubim raskavim glasom mi jo je popevala moja babica, pristna Belokranjica. Pri tem je kazala, kako so si žene in dekleta med petjem zagrnile svoj

obraz s štikanim robčkom, preko katerega jih je sosed potem lahko diskretno poljubil, pri tem pa so vse do ušes zardevale. Povedala mi je tudi, kako je v tistem času veljalo za nepopisno sramoto, če je nevesta šla noseča k poroki. Na glavi ni smela nositi belega "kranceljčka".

Sam vedno nosim v svojem srcu pojem nekdanje slovenske rahločnosti, sramežljivosti in finega takta. Zato se tolikokrat zdrznem, ko se srečam z otopelostjo in brezobzirnostjo današnjega sveta. Pri svojih po-

tovanjih po Evropi sem doživel že marsikaj: čakam na vlak, ko se ti še "dva otroka" spravita na bližnjo ograjo in si sredi belega dneva začneta izkazovati pozornosti, ki niso primerne ne času niti ne kraju, še manj pa njima samima. Jaz pa ves ogorčen stiskam pesti v svoji namoči in si zatrjujem: našim doraščajočim veroukarjem bom še in še "zabijal" v glavo in srce, da so določene stvari in dejanja del naše krščanske identitete in izraz slovenske rahločnosti, ki jo moramo čuvati in negovati, da bo zares naša in nas bo preoblikovala. Bil bom jaseń, ne bom slepomišil in bom z jasno besedo povedal, da je tako in podobno ljubimkanje le neokusno razkazovanje čustev, da ne govorim o drugih oblikah, ki že meje na čisti primitivizem. Tukaj si ne bom pustil očitati nazadnjaštva, pa čeprav jim veliko drugih govori drugače. Ne, bil bom jaseń in neomajen!

Vem, da je pa včasih še najboljša pozitivna metoda vzgoje. Zato pa danes, ko se srečam z bolj občutljivimi veroukarji, rad vzamem v roke tisto čudovito pesem Otona Župančiča, polno tenkočutja, in slovenske nežnosti, zapisano po

belokranjsko "Kresovale tri devojke". Po koščkih, da ne bo prevelik zalogaj, jim razlagam vsebino:

*"Nekoč so kresovale tri devojke,
tri devojke, lepe, žlahtne rožice.*

Mimo pride mladi Marko, lep junak.

Pa mu reče lepa Mare:

*"Ljubi mene, mladi Marko, lju-
bil boš oči najlepše."*

Pa mu pravi lepa Bare:

*"Ljubi mene, mladi Marko, lju-
bil usta boš najslajša."*

*Nič ne reče lepa Ane, zarudela
v tla gleda.*

*Mladi Marko ljubil Ano, ljubil
srce je najlepše.*

Vidite, Ana je uspela, ker ni bila vsiljiva, ni se nosila in se ni nosila naprodaj.

+ + +

Zakaj si se don Kamilo tako razvnel in raznežnil ob prastarih vprašanih človeškega rodu. Zato, ker smo oznanili mednarodno leto družine. Lahko obhajamo deset mednarodnih let družine, pa nam ne bo prav nič pomagalo, če... Najprej bomo morali predvsem oživiti posluš za osnovne življenjske vrednote, ki ga danes ni več. Treba bo malo manj kot vstati od mrtvih. Vse to o čemer tukaj govorimo, je le del nujno potrebne občutljivosti za osebno dostojanstvo in dostojanstvo drugega. Zdrava ljudstva vseh časov in kultur so gojila visok čut sramežljivosti in so se potrudila z raznimi navadami, da so ob-

varovala kakršnokoli možno izkoriščanje človekove spolnosti kot take. Na to je mislil tudi stari, ne preveč pobožni češki predsednik Masaryk, ko je vzkliknil svoj znameniti stavek: "Narod nesramnih žena in deklet je izgubljen." Zelo globoka ugotovitev na začetku stoletja, ko je bil moralno etični razkroj šele na svojem začetku.

+ + +

In vendar, zavriskaj in zapoj, don Kamilo, stiska zbuja sile mlade: razna duhovna gibanja, ki temeljijo na evangeljski duhovnosti, posnemanje evangeljskih primerov, ki so se stari- rim zdeli še zarjaveli. Toda naši fantje in dekleta morajo potipati s prstom, če je vse to res tako in tako kot pravijo... Lansko leto smo zato skupaj šli v Taize pogledat in potipat duhovno vrenje tisočev mladih iz vseh vetrov. "Kar tam bi ostali", so mi rekli. Naša mladina se zanima za Nov rod mladih (The new generation). Tako smo lani, 5. junija, pred televizijskimi ekrani predsedeli tri ure. "Udeležili" smo se "Family festa 93", ki ga je po celem svetu prenašala mon-dovizija. Med sabo je bilo pove-zano osem velemest iz celega sveta. Mladi so pričali, da se da storiti "to in to" samo če se hoče. Eden izmed darov takega hotenja je bil objavljen tudi v zadnji številki ljubljanske revije za krščanske izobražence Tretji dan. Študenta Tina in Dore nam pripovedujeta, kako si svoje živ-ljenje in ljubezen oblikujeta ob

*Slap Peričnik pozimi, ob poti k
severni triglavski steni*

in s pomočjo evangelija." Vsako jutro si prebereva odlomek iz Svetega pisma in to misel potem vpleteva v življenje preko celega dneva. Tako dobiva moč, da plavava proti toku javnega mišljenja. Samo tako nama življenje daje veliko svobodo, veselje, gotovost in optimizem za najino prihodnost."

+ + +

Zavriskaj in zapoj, don Kamilo. Če bo šlo tako naprej, bo zmagala pamet in čista vest. V sanjah že gledam duhovno pre-rojeno človeštvo, ki sedi za eno samo svadbeno mizo v božjem kraljestvu. In vsi narodi in vsa ljudstva prepevajo našo belokranjsko narodno "tičica, golobček", brez sramu in brez pregrinjal. Do takrat pa "nam Bog vsem pomagi."

Vas pozdravlja don Kamilo

pravičnost in opravičenje

Božji dar, ki se imenuje milost, je v Svetem pismu izražen na več načinov: življenje, luč, mir, svoboda, pravičnost, sprava, posvečenje, odrešenje, novo rojstvo. Iz obilja navedenih imen sta se uveljavila zlasti izraza pravičnost in opravičenje, ki pa imata za današnjega človeka drugačen pomen, kot sta ga imela za Jude v stari zavezi.

V prvi Mojzesovi knjigi beremo, da je Abraham, čeprav je bil zaradi starosti neploden, veroval božji obljubi, da bo dobil sina. In Bog mu "je štel to v pravičnost". Pravičnost je torej medsebojno zaupanje in zvestoba dani besedi.

Izvoljenemu ljudstvu je Bog obljubil, ko ga je izpeljal iz Egipta, življenski prostor - **obljubljeno deželo**. Bog je svojo obljubo izpolnil, zato je od Izraelcev pričakoval, da mu bodo ostali zvesti. Ti so kmalu začeli oblikovati življenje po svoji volji, z lastno močjo in sredstvi. Razdrli so zavezo z Bogom. Preroki so jim grozili z božjo sodbo in kaznijo. A močnejša od božjega srda je bila dobrota. Bog je napovedal, da bo "ob koncu časov" sklenil novo zavezo.

nova pravičnost

V Jezusovem času je bila **pravičnost** dokaj različno razumljena. Jezus je energično kritiziral pobožnarje, ki so bili zaverova-

ni v lastno pravičnost in se odvrnil od njih h grešnikom. "*Nisem prišel klicat pravičnih ampak grešnike*" (Mr 2, 17). Njegove besede lepo potrđita priliki o izgubljenem sinu, kateremu oče povrne vse pravice in o cestinarju. Le-ta prizna svoje grehe in se opravičen vrača domov, farizej, ki je bil zaverovan v lastno pravičnost, pa ne.

Pravičnost v Jezusovem nauku pomeni **ново zavezo in novo skupnost Boga z ljudmi**. Z njo je Bog odprt vsakemu: grešniku in brezbožnežu.

od del k veri

Pavel je bil goreč izpolnjevalec zakonov: "*... po pravičnosti v postavi neoporečen,...*" (Fil 3,6). Po srečanju s Kristusom pred Damaskom pa je vse dotedanje početje imel za "smeti in izgubo". Zanj je bila glavna vsebina evangelija **vera v Jezusa Kristusa**. "*Sklepamo namreč, da se človek opraviči po veri brez del postave*" (Rim 3,28).

Grešniki smo prekinili zavezo z Bogom, On pa je ostal zvest. Zato božja zaveza ne sloni na izpolnjevanju zakonov ampak na veri v Jezusa Kristusa. On je za nas postal pravičnost, ki ne nagrajuje in ne kaznuje. Ta božja pravičnost je zvestoba in ljubezen.

Tako je Pavel poučeval Jude, ki so verovali, da **postava vodi v**

večno življenje. Pogane, ki niso verovali v enega Boga, je učil, da je vera brez del nična in da v Jezusu Kristusu velja samo vera, ki deluje po ljubezni.

Izhodišče vsega je oznanjevanje božjega kraljestva, v katerem je glavna ljubezen, ki brez pogojev sprejme vsakega človeka. Zato Bog in človek nista več sprta - rešeni smo nesmisla življenja, obupa, osame, greha in smrti. Sprejeti smo v novo božjo skupnost prijateljstva in miru.

Nauk o opravičenju je pomembno poglavje krščanstva; v naslednjih vrstah ga pojasnimo.

samo Bog rešuje

Ljudje smo popolnoma nespособni rešiti sami sebe. Odrešuje nas samo in izključno Jezus Kristus. "*Brez mene ne morete ničesar storiti*" (Jn 15, 5). "*Ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v božje kraljestvo*" (Jn 3,5).

Za kakršnokoli človekovo rešenjsko dejanje je absolutno potrebna nadnaravna milost. Le-

ta je dejavno prisotna že v samem začetku, v sami želji in hrepenenju po odrešenju. Milost preHITEVA človeka v izpovedi in ho-ŽENJU. "Bog v vas dela, da hočete in delate" (Fil 2, 13).

prerojenje v novega človeka

Smisel opravičenja je v ponovnem rojstvu, ko postaneš nova stvar, ko preideš iz smrti v življenje, iz teme v luč (Kol 1,13; Ef 5,8). Cerkveni nauk: "Prehod iz stanja, v katerem je človek rojen kot sin prvega Adama v stanje božjega otroštva izvrši Jezus Kristus, drugi Adam, naš odrešenik."

Grehi so izničeni in človek prečiščen vstopi v božje ob-ČESTVO.

opravičenje iz vere

Samo vera opravičuje. "Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo

pogubljen" (Mr 16, 16). "Brez vere pa ni mogoče biti všeč. Zakaj, kdor hoče priti k Bogu, mora vero-vati, da je in da je tistim, ki ga iščejo, plačnik" (Hebr 11,6). "Vera je začetek odrešenja, osnova in korenina opravičenja", uči Cerkev. Vera je osnova in korenina, iz ka-tere organsko raste vse, kar prinaša opravičenje. Po svetem pismu vera predpostavlja spre-obrnenje (odklonitev od greha in usmeritev v Boga), iz nje poganja upanje in zaupanje v božje usmil-jenje ter ljubezen. Najbolj svojsko veri je, da nas vključi v Jezusa Kristusa. Vse to niso kakšni pri-datki k veri, so vsebina vere.

zaslužnost dobrih del

Jezus je rekel: "... vaše plačilo v nebesih je veliko" (Mt 5,12). Pa-vel: Bog "bo povrnil vsakemu po njegovih delih" (Rim 2,6). Ali se v navedenih trditvah ne skriva misel, da z dobrimi deli sami sebe opravičimo in rešimo? Izraz "nebeško plačilo" ne vsebuje ide-je o nagradi za dobra dela. Vsa naša dobra dela so en sam božji dar. Kristjan je kot mladika na trti - samo v Jezusu Kristusu lahko da-jemo dober sad. Ni govora o samoopravičenju po delih.

Milost je nekaj izredno dinamičnega. Opravičenje ni dano enkrat za vselej, je življenjski proces, ki je nenehno aktiven. Samo z božjo pomočjo se more-mo in moramo pripraviti na posvečujočo milost. Pod njenim vplivom storjena dejanja pospešujejo duhovno rast, grehi pa jo zatrejo. **S kesianjem in za-kramentom sprave** nam je opravičenje spet podarjeno in znova zaživimo Bogu.

pripravil B. Makovec

Stara legenda

Neki mož je sanjal, da sta se s Kristusom spre-hajala po peščeni morski obali. V duhu je sledil do-godkom iz svojega živ-ljenja. Pri vsakem dogodku je v pesku opa-zil dva para odtisov nog. En par je bil njegov, drugi Kristusov.

Ko je obnovil vse do-godke, se je ozrl na stopinje in opazil, da je bilo v pesku večkrat opaziti samo en par odti-sov nog. Ugotovil je, da je bilo to prav takrat, ko mu je šlo v življenju najslabše.

Čudil se je in vprašal Gospoda:

"Gospod, nekoč si mi rekel, naj se odločim in hodim za teboj. Obljubil si mi, da me boš vedno spremljal. Toda ugotovil sem, da je v mojih najtežjih trenutkih živ-ljenja bil v pesku samo en par stopinj. Ne ra-zumem, zakaj. Ko sem te najbolj potreboval, si me pustil samega."

Gospod mu je odvrnil:

"Moj ljubi prijatelj! Tako te imam rad, da te ne bi nikoli zapustil. V času, ko ti je bilo najtežje, ko si bil preiskušán in si trpel - to je takrat, ko si v pesku videl odtise samo enega para stopinj - te nisem zapustil ampak sem te nosil na svojih ramenih. Odtod samo en par stopinj."

predstavitev

KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

(povzeto po Malem uvodniku v Katekizem kat. Cerkve, kardinala Razingerja)

Dvajset let po koncilu v oktobru 1985 je sklical sveti oče izredno sinodo, na katero so bili povabljeni predsedujoči vseh škofovskih konferenc katoliške Cerkve. Tak izbor škofov je bil nekaj posebnega. Sinoda naj bi bila več kot le slovesen spomin na veliki dogodek v zgodovini vesoljne Cerkve, na katerem so sodelovali le redki udeleženci te sinode. Sinoda naj bi se ne ozrla samo nazaj, ampak naj bi usmerila pogled Cerkve tudi naprej. **Opredelila naj bi položaj Cerkve**, osvetila naj bi še enkrat vse najpomembnejše namene zadnjega vesoljnega zbora in se tudi posvetila vprašanju, kako dvajset let po koncilu takrat nakazane smernice ponovno privzeti in kako jih uresničiti,

da bodo rodile sadove. V zvezi s tem razpravljanjem je prišlo tudi do ideje o splošnem katekizmu vesoljne Cerkve. Misel se je navezovala na Rimski katekizem iz leta 1566, ki je takrat doprinesel levji delež v prenovi kateheze in oznanjevanja po navodilih in duhu Tridentinskega koncila.

Povsem nova pa misel na tak katekizem seveda ni bila. Na zadnjem koncilskem zasedanju je namreč nemški kardinal Jager predlagal, naj koncil zadolži neko skupino, da pripravi takšno knjigo. S tem bi dobili neko **orodje aggiornamento** za področje nauka Cerkve. Iz prav takšnega razmišljanja je že marca 1966 holandska škofovska konferenca izdala svoj katekizem, ki je bil kot vzor neke nove oblike katehiziranja željno sprejet po vsem svetu, je pa kmalu sprožil vrsto vprašanj in nasprotnih mnenj. Papaž je sklical komisijo šestih kardinalov, ki je oktobra 1968 izdala svoje poročilo. V njem je pustila besedilo nedotaknjeno, je pa dodala v nekaterih bistvenih stvareh precej natančnejših dopolnil. V bistvu je morala nekaj stvari popraviti.

Tedaj se je samo po sebi utrnilo vprašanje, ali ne bi kazalo napraviti knjigo, ki bi bila merodajna glede nauka Cerkve po vsem svetu. Tudi kardinal Razinger je menil, da čas za tako knjigo še ni zrel in ostaja pri tem do danes. Kardinal Guitton je sicer izjavil, da katekizem prihaja 25 let prepozno in v določenem pogledu mu je treba pritrčiti. Vendar se danes vidi, da leta 1966 mnoga vprašanja še zdaleč niso bila tako izdelana, kakor je to danes. Sprožil pa se je tedaj **proces zorenja**, ki je pripeljal v teh letih nazaj do jasnosti, ki je potrebna za novo nedvoumno besedilo zapisano v pravkar izdanem katekizmu.

Leta 1985 so prišli škofje do sklepa in odločitve, da se ne sme s katekizmom nič več odlašati. Brž pa se je pojavilo vprašanje, kako napisati katekizem tako, da ne bo po nekaj letih spet zastarel. Kateheza - razlaga božje besede je pač taka dinamična zadeva, ki jo je treba kar naprej tolmačiti za ljudi sedanjega trenutka. Vedno znova se mora prilagajati razmeram, v katerih živijo ljudje. Božja beseda je namreč namenjena za vse ljudi in za vse situacije. "Podanašnje" božje besede je stalna naloga razlagalcev - katehetov. Vedno znova jo je treba preoblikovati tako, da je vedno ista vsebina razumljiva ljudem vsakega časa. V resnici pa pri tem obstoji nevarnost, da takšno prizadevanje postaja vse bolj pozorno na razmere, premalo pa na vsebino in se lahko kateheza izvotli. To je bilo izkustvo mnogih katehetov, ki so se ukvarjali z vsemi najnovejšimi metodami podajanja evangelijske modrosti.

(se nadaljuje)

Slovenija

Moja dežela.

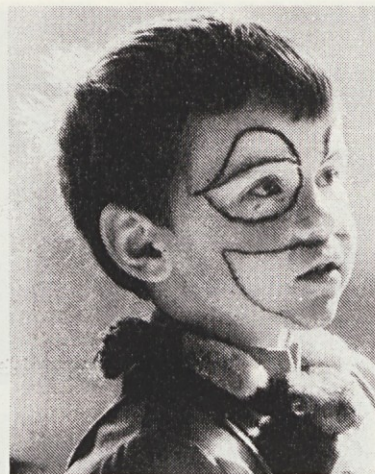
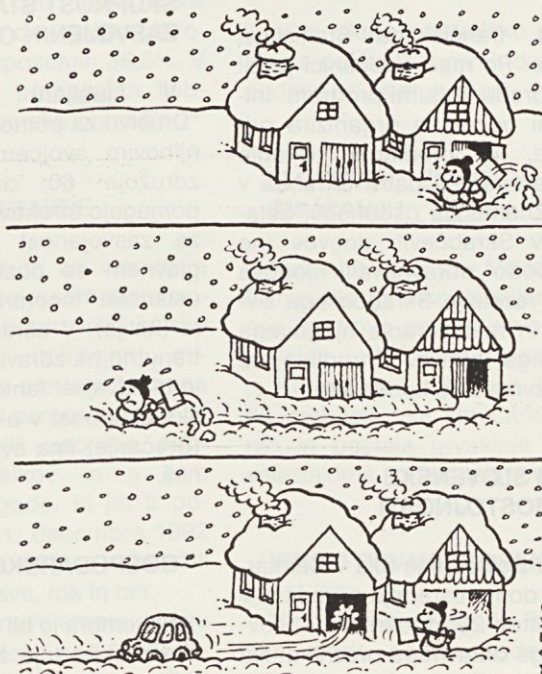
na sploh

MEDNARODNO LETO DRUŽINE

Ljubljanski nadškof je 26. decembra slovesno razglasil začetek Mednarodnega leta družine. Organizacija združenih narodov je

določila, da bo družina kot ustanova predmet posebne mednarodne pozornosti v letu 1994. V program prireditev v Sloveniji se vključuje ministrstvo za delo in družino in druge ustanove, ki bodo z različnimi akcijami, predavanji, seminarji, srečanji, študijami in raziskavami (pregled dejavnosti bo objavljen v katalogu) skušali predstaviti probleme družine v moderni dobi in nakaza-

SLOVENEK SLOVENCU SOSED

Oj ti pust veseli

ti možne rešitve krize in odprtih vprašanj. Človeštvo naj bi se zavedlo pomembnosti te občeloške ustanove in zavzelo drugačen, pozitiven odnos do nje. Na nivoju države je bil ustanovljen Nacionalni svet za leto družine, cerkvene oblasti pa so določile poseben Odbor, katerega geslo je "Leto družine - za srečo posameznika in skupnosti".

BETLEHEMSKA LUČ

Na mednarodno pobudo evropska mladina že več let za Božič raznaša luč, ki jo prižgejo v Betlehemu. Letos jo je v letalu na Dunaj prinesel 12 letni fantič. Tam so jo sprejeli skvati iz desetih evropskih dežel in iz Slovenije ter jo ponesli v svoje domovine. Slovenski skvati so jo pred Ljubljanskim magistratom v kratkem, lepem obredu predali svojim kolegom, da jo posredujejo ljudem v svojih krajih. Simbolično sporočilo v Betlehemu prižgane luči je želja, da bi za Božič v vsa srca vstopila mir in ljubezen.

Kristalni potok (foto M. Kambič)

ČLOVEKOLJUBNA POMOČ

Slovenski Rdeči križ, vlada in nekatera podjetja so zbrala pomoč v zdravilih, hrani in oblačilih za prebivalce Zenice in Kaknja. Šestnajst tovornjakov je pripeljalo za 70 milijonov tolarjev najnujnejših življenskih potrebščin osemstotim bosenskim družinam. Večjih zapletov med vožnjo ni bilo in tovornjaki so se že vrnili. V navedenih krajih živi okrog 760 Slovencev oz. njihovih potomcev; le-ti so prejeli tudi denarno pomoč.

ŠKRABČEVI DNEVI

7. januarja so v Kostanjevici pri Novi Gorici praznovali 150 let rojstva velikega slovenista in jeziko-

slovca, frančiškana Stanislava Škrabe. Po maši zadušnici je bil na sporedu kulturni program. Inicijativni odbor, ki organizira prireditve, je predlagal tiskanje poštne znamke patra Škrabca v seriji Znamenite osebnosti, ustanovitev Škrabčevih dnevov (na njih bodo obravnavali njegova dela), razstavo Škrabčevega življenja in restavriranje njegovega knjižnega arhiva. Prireditve se bodo zvrstile do konca leta.

DAN SLOVENSKE SAMOSTOJNOSTI

Pred Božičem je bila v Cankarjevem domu osrednja prireditve v počastitev 26. decembra - Slovenskega državnega praznika. Na proslavi so sodelovali zbor Ca-

merata Labacensis, Ljubljanski oktet in ansambel Krpan. Slavnostni govornik, predsednik ustavnega sodišča je poudaril, da bolj kot ustava in zakoni povežejo ljudi v eno skupnost zaupanja, en jezik ter izročila zemlje in rodu.

SPOMINSKE PLOŠČE ŽRTVAM REVOLUCIJE

Doslej so jih postavili v 44 župnijskih cerkvah in v 17 podružnicah, na njih je zapisanih vsega skupaj 4.890 žrtev. Ob odkrivanju plošč se je zbralo veliko občinstva, vendar so o tem sredstva javnega obveščanja - razen Slovenca in Družine - molčala!

Organizatorji trdijo, da je opravlja šele ena četrtnina dela. V bodoče bodo skušali časovno usklajevati prireditve, da jih ne bo več na en dan.

SKUPNOST STARŠEV ZASVOJENIH OTROK

V Ljubljani so ustanovili "Društvo za pomoč zasvojenim in njihovim svojcem - Up." "Up" združuje 60 družin, katerim pomagajo strokovnjaki iz Foruma za zasvojenost in omame; v glavnem se poslužujejo metod ustanove "Incontro" iz Mulino Sila (Italija). V centru skupnosti je trenutno na zdravljenju pet deklet in triindvajset fantov. Prva slovenska skupnost v okviru "Incontro" (Srečanje) ima svoj sedež v Planini.

GOSPODARSKI KAZALCI

Novembra je bil obseg industrijske proizvodnje za 2,9% manjši kot mesec prej, v primerjavi z lan-

skim novembrom pa je bil za 3,4% večji!

Naš novemberski izvoz je znašal 483,535.000 ameriških dolarjev, uvoz pa 529,358.000 US dolarjev, zato smo imeli v blagovni menjavi 45,5 milijonov US dolarjev primanjkljaja. V primerjavi z novembrom 1992 sta bila letošnji izvoz/uvoz skoraj izenačena.

Vendar je lanski enajstmesečni izvoz s 5,53 milijardami US dolarjev za 10,9% nižji od izvoza v enakem času 1992, uvoz pa s 5,83 milijardami dolarjev za 3,9% nižji kot eno leto prej.

Cene življenskih stroškov so se lani novembra v primerjavi z oktobrom 1993 dvignile v poprečju za 2,3% (od tega za hrano 4,4%). V primerjavi z novembrom 1992 pa so se cene proizvodov iste skupine dvignili za 21,6% (od tega za hrano 18,1%, storitve pa kar za 39,6%).

Novembra je bilo nezaposlenih 136.051 ljudi, od tega 56% moških; mladih do 26. leta starosti je bilo brezposelnih 36,5%. V brezposelnosti prednjačita ljubljansko in mariborsko območje.

NEVARNE PETARDE

Delavci Inštituta za varovanje zdravja so se že predlanskim povezali s šolami, zdravniki šolske medicine, z notranjim ministrstvom in s sredstvi javnega obveščanja, z namenom, da bi čim bolj omejili uporabo pirotehničnih izdelkov in s tem preprečili nezgode, ki jih ti povzročajo. Od 1. decembra 1992 do 31. januarja 1993 so zabeležili 27 poškodb glave, rok in oči.

V letošnjem novoletnem rajanju so policisti zaplenili nad 6.000 petard in podobnih izdelkov in 47 (!)

Zimska skrivalnica (foto M. Kambič)

ljudi je iskalo zdravniško pomoč zaradi poškodb z njimi; dokončni podatki pa še niso znani.

SLOVENSKE ZMAGE V SMUČANJU

Naš Jure Košir je v Madonna di Campiglio premagal italijanskega asa Tombo in zasedel prvo mesto v slalomu. V Flachau (Avstrija) pa je Katja Koren s štartno številko 66 prehitela vse smučarke pred njo in postala prvakinja superveleslaloma na tem tekmovanju.

VINSKI PRVAKI SLOVENIJA 93

V poslovnih prostorih Radgonskih goric so ob sodelovanju poslovne skupnosti za vino-

gradništvo razglasili 8 slovenskih vinskih prvakov 1993: zlata radgonska penina, modri pinot 92, rulanec sivi pinot 91 (Radgonske gorice), chardonnay 92 (Medana), sauvignon 92 (Cegel in Hoče), laški rizling 91 (Krško), laški rizling 86 (Brežice) in traminec 86 (Kapela).

od tu in tam

AJDOVŠČINA

Melioracijska dela v Vipavski dolini so strugo reke Vipave praktično spremenila v smrdeč kanal, v katerem je ribja populacija - zlasti soška postrv in lipan - skoraj propadla. Intenzivna in

strokovna prizadevanja ribiške družine Ajdovščina so v nekaj letih načrtne vzgoje v lastni valiñnici uspela vzgojiti številen zarod, ki ga previdno spuščajo v pritoke Vipave. Danes predstavlja soška postrv na tem področju že 15% ribjega zaroda.

CELJE

Prenova celjske železniške postaje - z deli so začeli že leta 1989 - je stala 2 milijardi 337 milijonov tolarjev. Obnovljenih je 8 km tirov, postavljeno 60 novih kretnic in posodobljene signalno varnostne naprave. To je eden največjih projektov Slovenskih železnic v zadnjih letih.

GORNJA RADGONA

Zveza kulturnih organizacij je 17. decembra priredila v avli Osnovne šole G. Radgona revijo pevskih zborov odraslih. Udeležili so se je Mešani pevski zbor Apače, pevski zbor Aktiva kmečkih žena, gasilski oktet Gornja Radgona, Mešani pevski zbor sv. Jurij, Ženski pevski zbor Mauko Golar in Mešani pevski zbor Radenska. V glavnem so peli narodne pesmi in poslušalci so slišali marsikatero domačo, ki je še niso poznali.

IDRIJA

Večletna prizadevanja občanov, da bi opustili staro transformatorsko postajo, ki jo je ogrožal plaz in postavili novo, so bila konec lanskega leta uresničena. Postaja je stala 6 milijonov DM in bo z elektriko oskrbovala 4.000 odjemalcev, katerim bo letno dobavila 40 milijonov KW energije.

KAMNIK

Kamniški koledniki ohranjajo stara izročila v besedilih in pesmih, ki so jih nekdanj prepevali od Božiča do sv. Treh kraljev. V njih žive spomini na turške upade, na čase prebujanja slovenstva v preteklem stoletju in na nastajanje nekaterih slovenskih mest. Kamniški koledniki so že uspešno gostovali v Avstriji, Argentini, Urugvaju in Braziliji. Letos so nastopili v galeriji Škofjeloškega gradu.

KOPER

Oktobra je Luka Koper pretovorila 421.456 ton blaga, kar je 35%

nad rezultati v oktobru 1992. Od tega je bilo domače robe 184.780 ton, ostalo so bili tranzitni tovari. Od januarja do oktobra je bilo pretovorjenega blaga v teži 4.602.722 ton, kar je 3% več kot v prvih desetih mesecih 1992.

LJUTOMER

Pri iskanju nafte je iz ene od vrtin brizgnila vroča para. Le-to bi bilo možno izkoriščati za proizvodnjo električne energije, za ogrevanje prostorov in nato še rastlinjakov. Investicija v navedene objekte bi stala 14,5 milijonov DM. Projekt bodo uresničili, ko bodo dobili ustrezna mednarodna posojila.

Veliko Mlačevo pri Grosupljem (foto F. Petrič)

vrenje v slovenskem kotlu

ZBOGOM, OROŽJE (IN PРАВNA DRŽAVA?)

V letu 1993 Slovenija ni opravila testa pravne države. Temeljno načelo pravne države, ki ga določa tudi ustava RS, je enakost vseh državljanov pred zakonom. To načelo je bilo najmanj dvakrat prekršeno. Prvič v "orožarski aferi", v katero so bili vpleteni visoki državni uradniki (politiki), tako je ob odkritju zadeve vsaj nakazal notranji minister; obtoženi pa so le "skladiščniki orožja", ne pa tudi glavni storilci. Kje je tu enakost vseh pred zakonom? In drugič v zadevi HIT, kjer oblast direktno ščiti domnevo glavnega storilca (s tem, da mu ne odvzame imunitete), nekaterih še višjih bivših funkcionarjev pa niti ne spravi v kazenski postopek, kaj šele pripor, kot sicer počne kazensko pravosodje, kadar gre za preganjanje majhnih storilcev.

Iz tega izhaja sklep, da je zakon enak le za vse reveže, brž ko pridejo pod udar vplivni ljudje, pa

je verjetno odvisno od politične barve teh ljudi, ali bodo prišli v postopek ali ne. Kadar majhen človek kaj ukrade, se ga takoj okvalificira za goljufa in lopova, če pa vpliven človek ukrade celo podjetje, temu zdaj rečejo "odliv kapitala v tujino" ali kaj podobnega. Ne gre samo za zakonitost, gre zlasti in predvsem za moralna in etična vprašanja, od katerih je odvisen ugled Slovenije v svetu, zlasti pa nadaljnja usoda vseh naših ljudi, saj če bodo take "afere" postale pravilo, bomo kaj kmalu postali mafijska družba, v kateri ne bo nihče več varen. **Edina institucija, ki je pozvala Slovence k moralni prenovi, je žal bila le Slovenska škofovska konferenca v novoletni izjavi, ne pa tudi tisti, ki so po ustavi dolžni skrbeti za ustavnost, zakonitost in javno moralo v družbi, npr. predsednik republike.**

Bilo je seveda tudi nekaj izjem, kot so Janša, Podobnik in Šeligo, zatajili pa so tisti, ki so po položaju dolžni ali bi bili dolžni skrbeti za zakonitost in ustavnost, npr. pravosodni minister, predsednik državnega sveta, republiški tožilec itd. Zato ne preseneča, da je slovensko javno mnenje dalo popolno nezaupnico tožilstvu (0,0 odstotka) in skoraj popolno nezaupnico vladi, policiji, sodiščem in državnemu svetu (od 0,8 odstotka do 2,5 odstotka).

Če bi bili neznani in znani osumljenci v omenjenih aferah res povsem nedolžni, ali ne bi bilo logično, da si pustijo soditi, saj bi tako dokazali svojo nedolžnost in oprali s sebe vsa sumnjičenja, se rehabilitirali in celo pridobili politične točke.

Ob takem nazakonitem fa-

odprto pismo g. Milanu Kučanu

G. Aurelio Juri (p.p. 29, 31. decembra) primerja položaj predsednika države Slovenije s položaji predsednikov drugih zahodnoevropskih držav, med njimi omenja tudi Nemčijo.

Pripomniti moramo naslednje:

Če bi nemški predsednik začel pozivati, da je treba nehati govoriti o nacističnih zločinih in prešteti židovske in druge kosti, potem bi mu bili kot predsedniku države dnevi šteti. Da o reakciji v svetu ne govorimo.

Tudi avstrijski politik Haider je izgubil položaj deželnega glavarja Koroške, ko je javno samo pohvalil zaposlovalno politiko v tretjem Reichu.

Vsak predsednik v Zahodni Evropi bi imel velike težave, če bi v javnosti tako protežiral svojo stranko, kot to dela naš predsednik Milan Kučan.

Zavedati se moramo, da je Sloveniji vsak slovenski predsednik iz vrst komunistov v tej fazi razvoja v breme. Ne glede na to, kako se imenuje in kakšne so njegove osebn-

ne kvalitete. Ker je enostavno še preveč v fevdu svojih tovarišev, ki so na mnogih ključnih položajih v gospodarstvu, sodstvu in drugih institucijah. To je ovira za nujne reforme in preobrazbo slovenske družbe. To dejstvo so volilci pri glasovanju premalo upoštevali.

Da televizijska hiša želi dobiti pred kamero določene politike, je v svetu popolnoma legalno, kot je tudi legalno, da lahko vsak politik ponujeno priložnost zavrne. Kučanov idol, tovariš Tito, je bil znan po izbirčnosti glede medijev in novinarjev, saj osebnega mita ni mogoče ustvariti z vprašanji kritičnih novinarjev ali sogovornikov.

Gospod Juri, tujih investitorjev ne zanima toliko prepir med politiki in strankami. Tega je vsakdo, ki živi v demokratični oz. vsaj politično svobodni družbi, navajen. Tujega vlagatelja zanimajo predvsem gospodarska zakonodaja, urejeno lastništvo in urejen trg. O tem, zakaj na tem področju še vedno šepamo, pa bi se dalo na slovenski televiziji dolgo debatirati!

Helmut Kindlhofer Franci
DELO-Ljubljana

voriziranju in zlorabah položajev pa se ni mogoče znebiti vtisa, da so res "krivi"; še bolj pa so krivi politiki, ki jih ščitijo in institucije, ki naj bi skrbele za zakonitost; za te pa se v glavnem ve, iz katerih vrst so. Politika bi namreč morala delati v interesu ljudstva, torej bi morala biti predvsem zainteresirana za popolno sodno preverbo vseh osumljencev, ne pa za njihovo zaščito; kajti če jih ščiti, pomeni, da je za to zainteresirana, to pa ni nič drugega kot zloraba oblasti in politična korupcija. Prav na ta problem je opozorila Škofovska konferenca.

Sedaj ko je Slovenija šele na začetku svoje državnosti, bi bil idealen trenutek, da država v kali zatre vsak poskus politične in drugačne korupcije, kot je npr. storila Italija v znani aferi "Tangentini". Če tega ne storimo zdaj, je prihodnost Slovenije žal negotova, kajti rodila se bo nekakšna legalna balkanska politična mafija, to pa je najbolj zanesljiva smrt za pravno državo. Spomnimo se latinskega pregovora "fiat iustitia, pereat mundus" (pravica se mora zgoditi, četudi svet propade). Zdaj gre pravzaprav za biti ali ne biti pravne države.

Mag. Josip Rugelj - DELO
Ljubljana, 8.1.1994

PRVI ZNANILCI SPREMEMB?

Če primerjamo prve lastovke in lani dosežene ugodnejše gospodarske izide, potem morebiti le lahko porečemo: "Uresničuje se zgodba o uspehu."

Ker pa velja, da izjema potrjuje pravilo, lahko na lanske gospodarske dosežke pogledamo tudi z druge strani. Statistiki in ekonomski strokovnjaki še vedno niso dokončno potrdili, da je gospo-

tarnanje nič ne koristi

Praznovanj je konec, izmenjali smo si voščila, obračuni za nazaj so narejeni, načrti za naprej verjetno tudi, začelo se je novo leto. Tudi slovenski škofje so ob zadnjem božiču podali slovenski javnosti svojo oceno našega trenutka, v kateri so opozorili na nesprejemljivo moralno stanje, ki se razkriva na širšem področju gospodarstva in javnega življenja. V zraku je namreč duh po tako imenovanih aferah, ki nas opozarjajo, da v naši mladi državi še ne vladajo red, zakonitost in poštenje. Brez tega pa ne moremo pričakovati trdnega in zanesljivega napredka, ki so nam ga politiki v novoletnih govorih napovedali.

Do afer, ki izbijajo zaradi nepoštenega poslovanja, seveda ne prihaja samo v Sloveniji. Več ali manj jih je tudi v drugih državah, ki se ponašajo z dolgo demokratično preteklostjo, politično trdnostjo in gospodarsko uspešnostjo. Toda najbolj zaskrbljujoča razlika med temi državami in našo je v tem, da se drugod afere navadno temeljito razčistijo in odgovorni odidejo z vodilnih mest, da je sodstvo neodvisno in dosledno pri izvajanju zakonitosti. Zato tam še vedno vlada zaupanje v državne ustanove, predvsem v sodstvo. Pri nas pa še ni tako. Niti pravih zakonov nimamo, ki bi učinkovito preprečevali krajo in korupcijo.

Še huje je. Občutek imamo,

da so tisti, ki se bojujejo za zmago poštenja in pravice, v manjšini, da so šibkejši in zato tudi sorazmerno malo učinkoviti. Ne moremo se znebiti vtisa, da obstaja poleg vidne in otipljive oblasti še druga, nevidna oblast, s katere včerajšnji oblastniki niso sestopili in tudi sestopiti nočejo. Dokler bo tako, bo tudi vidna oblast bolj navidezna kot resnična. To se je v teh treh letih demokracije že večkrat pokazalo.

Izjavo slovenskih škofov so nekateri časopisi in posamezniki, znani po svoji privrženosti preteklemu komunističnemu režimu, takoj in ostro napadli. To je povsem razumljivo, ker škofje niso samo na splošno obžalovali tistega, zaradi česar vsi bolj ali manj iskreno tarnamo, ampak so tudi s prstom pokazali na izvor zla. To je minuli enopartijski režim, kjer ni bilo nobenega nadzora nad oblastniki, temveč so lahko vodilni ljudje delali, kar so hoteli. Taki obstajajo še danes. Po vsej verjetnosti jih ne povezuje več komunistična ideologija in tudi ni nujno, da še pripadajo stranki, ki je naslednica nekdanje "vodilne sile delavskega razreda". Povezuje pa jih dejstvo, da jih je na nekatera vodilna mesta v gospodarstvu, sredstvih javnega obveščanja in državni upravi postavila nekdanja partija. Vse kaže, da se povezano trudijo, da bi si prisvojili materialno moč, z njo pa tudi vpliv na politično oblast. Zato škofje niso obsodili nobene vidne stranke, pač pa

to nevidno družino, ki je s komunizmom povezana toliko, kolikor se ima njemu zahvaliti za svoj privilegirani položaj. Zaradi tega je tudi vsak očitek, da se škofje vtikajo v politiko, samo obrabljeno sprenevedanje, ker pač drugih argumentov proti njihovi izjavi ni. V škofovski izjavi sploh ne gre za razpoznavne stranke, ampak za tisto ozadje, ki se zaradi svoje moralne nedopustnosti lahko samo v ozadju skriva.

Končno so se škofje obrnili tudi na vernike in jih spet pozvali k večji zavzetosti, delavnosti in enotnosti. In če danes primerjamo, koliko je bilo ob tej izjavi z ene strani javnih kritik, koliko pa so ji z druge strani dali javno podporo tisti, ki so jo v srcu ali zasebnih pogovorih odobraval, vidimo, kako so pozitivne moralne sile slabo navzoče v javnem mnenju. Tudi mnogi kristjani veliko tarnajo in se pritožujejo, več pa ne naredijo, ampak čakajo na druge. Kdor bi sodil po naših časopisih, bi dobil vtis, da večina ljudi škofovsko izjavo odklanja. In vendar velikanska večina naših ljudi čuti - prav tako kot naši škofje - da je treba tudi na področju gospodarstva in javnih poslov za uveljavljanje zakonitosti in visoke moralne zahtevnosti pri nas še veliko narediti. To je celo ena izmed najbolj nujnih nalog. Samo uresničitev le-te bo dala vsem ostalim prizadevanjem pravo in trajno podlago.

Anton Stres - DRUŽINA
Ljubljana, 9.1.1994

darsko dno recesije doseženo. Še vedno tudi ni potrjena domneva, da je prišlo do pozitivnega zasuk, ki bi pomenil samo še vzpon, četudi zelo počasen.

Ker pa nekateri, tako kot je konec leta tudi v navadi, pregledujejo svoje poslovanje in ponosno poudarjajo velike gospodarske uspehe, moramo le pogledati tudi v našo gospodarsko realnost, ki je velikokrat bolj kruta, kot smo pripravljeni priznati.

Število brezposelnih in izjemno nizke plače večine državljanov so njeni najboljši kazalci. Na drugi strani se srečujemo z izrednim naraščanjem plač v dejavnostih, ki s proizvodnjo nikakor niso povezane. Povprečje je seveda še vedno previsoko, **zgodbo o mesu in zelju** pa tako vsi poznamo.

V svojih dokumentih vlada letos napoveduje 4 odstotke nižjo realno neto plačo, v povprečju seveda. Pri tem pa še dodaja, da bo v naspotnem primeru najbrž prisiljena poseči po administrativnih ukrepih.

Ali tudi pri tistih, ki se danes preživljajo s 15.900 tolarji zjamčene plače, ali le pri tistih, ki imajo nadpovprečne plače in še regrese nad vsemi razumnimi mejami? Prav slednji pridno praznijo državno blagajno.

Ali je tudi to zgodba o uspehu?

Že res, da vedno najdemo izgore, takšne in drugačne. Tudi tega, da je lastninjenje naš največji gospodarski projekt, ki bo postavil podjetjem najboljše gospodarje. Ker pa bo to šele lastninjenje pred pravim lastninjenjem, je morebitno pričakovanje uspešnejše letošnje žetve bolj držanje za slamico kot kaj drugega.

Vida Kocjan - SLOVENEC
Ljubljana, 5.1.1994

dom in družina

Danes sta zanimivi vеди sociologija in psihologija. Vse se presoja pod vidiki sociološke znanosti in psihologije. Tudi družino in njeno notranje življenje. Kako velike može na teh področjih imamo v lastnem narodu, nam je pa komaj znano. Tokrat si bomo ogledali nekaj tekstov moža, ki se je zapisal v našo narodno in kulturno zgodovino kot nepogrešljiv sopotnik svojega časa. Obenem je vreden nenehnega spomina in

tudi študija. Njegove besede so veljavne in imajo ugled tudi danes.

Na teh straneh govorimo o družini danes in njenem veselju in prav tako tegobah. Kako je razmišljal o družinskem življenju in njenem mestu v družbi Janez Evangelist Krek, duhovnik, sociolog in slovenski Kolping in velik narodni prebuditelj, želimo na kratko predstaviti tokrat v našem listu.

Za Kreka je človek bitje z drugimi in med drugimi ljudmi, je družbeno bitje. Njegovo osebno dobro počutje je povezano s tem, kakšno je okolje, v katerem živi. Po Krekovem mnenju bo uspeval človek le v družbi, kjer so urejeni odnosi med ljudmi. Krek je prepričan, da je krščanstvo zagotovilo takšnih odnosov za posameznika in družbo. Zato je treba vsako družbo prenoviti po krščanskih načelih. Druge poti ni.

Družbeno življenje se začena z družino. Naravni namen družine je ohranjanje človeškega rodu. Ko odrasel človek sklene zakonsko zvezo, ustanovi naslednjo etapo rodbine. Prejel je to od svojih staršev in odgovorno bo predal naprej.

Zakonska družba med dvema človekoma različnega spola je naravna vez iz dveh razlogov:

a) Narava ima sama v sebi nagon, da se ohranja in da se pomnoži. Narava sili človeka, da si priskrbi vsega za normalno prebivanje, tako ga sili tudi k temu, da skrbi za ohranjanje svojega rodu.

b) Narava zahteva, da sta si mož in žena v medsebojno pomoč. Torej drug drugega

potrebujeta, če želita doseči večje namene in cilje svojega lastnega življenja. Spola sta različna in različne so sposobnosti in vsak ima svojega, ki jih drugi nima. Tako po duhovni kot telesni naravi imata različne sposobnosti, ki jih drugi spol ne more prevzeti. Tako se dopolnjujeta. So opravila, ki je zanje sposobnejši možki, za druge pa ženska. Vsa so pa potrebna. Narava sama sili, da se zedinita možki in ženska v skupnosti, ki je trajne narave, za vzajemno podporo. Šele v takšni skupnosti je možno urejeno delovanje.

Krek ugotavlja, da se začne propadanje zakona s propadanjem družbe. Ta propada predvsem tam, kjer ljudje zavračajo in zametujejo verske vrednote. Te so pogoj za lepo naravno življenje. To nič manj ne drži danes kot v njegovem času. Sodobni čas je človeka osvobodil marsikaterih spon, žal pa je sodobni človek opustil mnoge stvari, ki mu jih je narekovala krščanska vera. Nadomestila zanje so le navidezno odrešujoča, zato je nastopila in se veča brezcilnost sodobne družbe. Brezcilnost rodi nezadovoljnost in aroganco, ki podira, kar je bilo z muko zgrajeno v preteklosti.

Tako je presojal Krek že leta 1925 v svoji knjigi "Socializem". Tudi tedaj je bil čas nastopanja zoper vero in liberalci so zahtevali, da se popolnoma odstrani njen vpliv v javnem življenju in v družbi.

Krek je tudi zagovarjal svobodo, vendar je opozarjal na njene meje. "Kdor ni osebno svoboden, ostane duševno top, npravno propada. Tak človek zgublja zavest o lastni

vrednosti", piše v spisu Narodna ekonomija in poudari, da mora človek svojo svobodo razumeti tako, da je podrejena vrednotam, npr. pravičnosti.

Ker je podajal načela krščanskega družbenega nauka, je bil posebej pozoren do pravičnosti v javnem, to je družbenem življenju. Odkrival je in poudarjal, kako je sebičnost prodrla v razmerja med delodajalci in delavci, kako je država dopustila težke socialne razmere. Pod tem pritiskom pa najbolj trpi ravno družina. Žene se ne morejo posvetiti družinskemu delu, možje se ves dan ukvarjajo z delom in otroci so prepuščeni samim sebi. Zanemarjena je primerna vzgoja in tako si družba (država) nakopava samo še težje razmere za bodočnost.

V postnem govoru leta 1906 je močno poudaril tudi razlikovanje med naravno človekoljubnostjo in tisto duhovno vezjo med ljudmi, ki je možna šele po veri in milosti. Samo pod enim pogojem se bo poka-

zal napredek v družbi, če bodo namreč ljudje čutili, da so ena družina. Humanost je lepo načelo. Toda ta vzor je nemoogoč, če ne stoji na resnici, da smo vsi ljudje ena družina, ki ima Očeta v nebesih. Vez ljubezni do bližnjega ni samo neko nejasno čustvo v nas, je spoznanje, da je pravo spoštovanje človeške osebe zasidrano v stvarjenju človeka. Vsak od nas je "po božji podobi ustvarjen". Če zgineta ta podlaga, tedaj pade vsaka humanost, meni Krek.

V skladu s krščansko etiko zagovarja Krek enovitost in neločljivost zakona. To zahtevo vidi utemeljeno tudi na osnovi človekove narave, ki je ne more nihče spremeniti. Človek se podvrže naravnemu redu in tedaj postane "osvobojen" tistih omejitev, ki si jih sicer sam zakoliči, če podira plotove tega reda. Na podlagi liberalnih teorij je že tedaj država odpravljala ta krščanska stališča iz javnega reda. Ravnanje bi morala prav nasprotno. Zaščititi bi morala družino in njeno notranje bogastvo s primerno zakonodajo.

Ta Krekov krščanski (realni) socialni čut je še posebej čutili iz naslednjega odlomka iz knjige Socializem, ki je izšla leta 1925. Pisano je seveda za tedanje razmere, vendar najdemo v njih jasno povedana načela prav tako za današnji čas.

"Socialni nered vpliva, da se sklepajo prepogosto zakoni le z ozirom na doto. Denar jih sklaplja in ne duševna in duhovna vez. Poleg tega tira ženo iz rodbine v tovarno, da ne more opravljati poslanstva materinstva. V družinskem živ-

Kje se skrivaš?

ljenju trpi domačnost, ker je delo in zaslužek prevrednoteno in kar je narejeno doma nima prave cene v javnosti.

Z rodbino je povezan pojem doma. Kdor ne ve, kaj je rodbinsko življenje, ta ne ve, kaj je dom. Najprimerneje bi bilo, ko bi vsaka družina imela tudi materialno podlago svojemu domu, namreč svojo hišo. To je za vse nemogoče, a na vsak način bi moralo biti to lažje dosegljivo kot je dandanes. Če pa že ni lastne hišice, bi moralo biti vsaj zdravo, lično stanovanje, kjer najdejo vsi počitek in uteho po svojem delu in kjer mož, žena in otroci začutijo, da so doma." (Socializem, 1925, str. 113).

Položaj današnje družine v družbenem smislu je nekoliko drugačen. Vendar se je še vedno treba boriti za podporo tistim vrednotam v družinah, ki jih je zagovarjal veliki mož našega naroda - Janez Evangelist Krek.

Vir: Krekovo berilo

Pripravil jp

sreča v nesreči

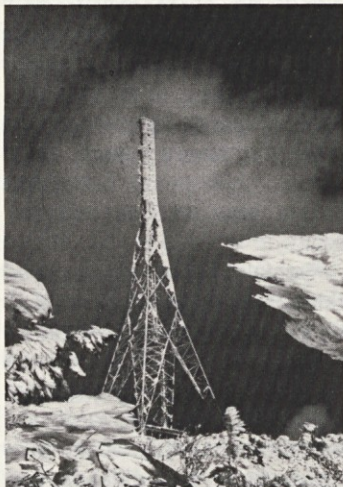
Ko sta se ločila Pavle in Avguštin, so bile zadnje Pavlove besede: "Bratec, v nadlogah si v Boga zaupal, v sreči na Boga ne pozabi!" Avguštin obljubi in se ločita. Večidel je res: Prijatelj, kadar je izpred oči, je kmalu iz srca. Prijatelj je dober, dokler kaj pomaga; ko ga pa ne potrebujemo, nam je malo zanj mar. Tako je bilo tudi pri Avguštinu. Pozabil je na svojega Pavleta kakor točaj na egiptovskega Jožefa. Ni se več nanj spomnil, nikoli mu ni pisal, nikoli nič sporočil. Pavle ni vedel, ali Avguštin živi, ali kam je prešel. Nič ni slišal ne o njem ne o njegovi graščini. Pavle si misli: tako je na svetu. Vendar ga izgovarja in misli, da nima časa, ali pa je bolan.

Pavletu je bilo zdaj pri svojem krušnem očetu baronu I. zelo dobro. Imel je, karkoli si je poželed. Gospod in gospa se nista ganila, ne stopinjice nista storila brez Pavleta. Pravi oče in mati ne moreta bolj ljubiti svojega lastnega otroka, kakor sta onadva ljubila Pavleta, ker sta videla, da ima Pavle plemenito dušo, dobro srce in čisto

nedolžnost. Veliko veselje sta imela z njim. Zraven je bil vedno najprvi po vseh šolah. Zdaj je bil v sedmi šoli, pa vedno ves ponižen in postrežen. V taki sreči Pavle vendar nikoli ni bil prav vesel, ampak vedno zamišljen in od dne do dne bolj žalosten. Kolikokrat sta ga gospod in gospa vprašala: "Zakaj nisi, Pavle, nikoli prav vesel in dobre volje? Glej, z nama greš v vsako hišo, k vsaki gospodi; saj ti dava, kar hočeš; kaj ti vendar manjka?" Pavle pa naravnost, brez hinavščine: "Ravno to me dela žalostnega, ker se mi zdaj preveč dobro godi. Bojim se, da me bodo spet nadloge zadele. Časna sreča je spremenljiva; nič ji ni prav upati in se nanjo zanesti."

"Bratec, v nadlogah si v Boga zaupal!"

H koncu drugega leta, ko je Pavle ravno osmo šolo skončal, z naglo smrtjo umrje njegov gospod baron brez testamenta.

Vpričo treh prič je še te besede rekel: "Vse za menoj deduje moja gospa in Pavleta se ne sme pozabiti." Drugega več ni mogel naročiti. Grozno žalost je občutil Pavle v svojem srcu ob smrti svojega očeta, svojega dobrotnika. Še huje pa je žalovala njegova gospa. Ni se dala utolažiti. Od prevelike žalosti je zbolela in čez osem dni tudi umrla brez vsega testamenta, tudi besedice ni naročila. Preč je bila zdaj Pavlova sreča. Lakomno sorodstvo je vse pobralo in Pavleta so iz hiše spodili, rekoč: "Ti si že dosti rajnkemu baronu požrl, zdaj se poberi, kamor hočeš! V boleznih svoje dobrotnice bi si bil lahko kaj od premoženja vzel, pa ni hotel, ker je hotel imeti svojo vest čisto. Vedel je, da po krvici dobljeno blago nikoli ne tekne. Moral je iti prazen od hiše; toliko je vzel, v kar je oblečen bil. "Kam se hočem dejati?" je rekel sam pri sebi. "Bog mi je vzel dobrotnike, spet ga nimam človeka, da bi mi pomagal v večje šole stopiti in še kaj dobrega učiti. Zahvalim Boga, da sem se toliko naučil, šel bom zdaj službe iskat po graščinah. Morebiti najdem spet dobre ljudi, da mi službo in potrebni živež dado."

"Lakomno sorodstvo je vse pobralo!"

Drugi dan je Pavle zgodaj vstal in se napravil. Preden se je naravnal na pot, je šel v cerkev. Tam je bil pri sv. maši in je zaupljivo molil in Boga prosil, da bi mogel priti k ljudem, kjer bi mogel pošteno in pravično

živeti pri njih. Obljubil je, zvesto se vselej vsakega greha varovati. Ko je odmolil, je vzel bukvice in palico in se odpravil na pot. Drugega ni imel s seboj vzeti, vendar je bil vesel, ker je imel s seboj nedolžno srce.

V.

Pavle najde svojega prijatelja
Avgušтина

Ko se je Pavle na pot spustil in premišljeval, kam bi se obrnil in šel službe iskat, je naravnost proti Dunaju pomeril. Rekel je sam pri sebi: "Dunaj je veliko mesto, veliko je tam ljudi, še čez tristo tisoč jih je. Gotovo je tudi med tolikim številom veliko dobrih in usmiljenih. Kdo ve, če ne najdem kakega dobrotnika, da mi pomaga še višje šole izdelati? Nekaj pa, ker sem se že veliko naučil, si bom sam prislužil, ko bom otroke učil."

**Radi so ga
poslušali!**

Pavle je hodil počasi; pot mu je bila težavna, ker ni bil vajen. Vedno je moral počivati. Kmalu ga je tudi pomanjkanje začelo nadlegovati. Ker je bil Pavle ponižen, je zvečer šel vselej v kako kmečko hišo, kjer je večidel dobre ljudi našel. Kaj lepega jim je bral iz bukvic, ali pa tudi kaj povedal. Radil so ga poslušali, z veseljem prenočili in mu večerjo in zjutraj kosilo dali, ne da bi bilo treba kaj plačati. Gostilne se je vse raje ogibal, tudi dokler je denarje imel. Srečno je prišel Pavle bližju Dunaja. Več ni bil, ko še se-

dem ur od njega, toda težko je že hodil. Z velike ceste je ugle dal lepo, veliko graščino na lepem, zelenem griču, dobro uro od ceste. Popoldne je že bilo. Nameto da bi bil šel naprej po cesti, je zavil v stran in šel proti graščini. Misli je, morebiti potrebuje gospodar graščine ravno kakega pisarja ali kakega učitelja za otroke. Ali pa mi zna kam drugam svetovati.

Pavle pride do graščine ves truden, se usede na klop pred gradom in čaka, da bi ga kdo ogovoril. Ker nikogar ni bilo, gre v graščino in najde hišnika, dobro rejenega, ki je že od daleč zakričal: "Kaj hočeš, kaj iščeš tukaj?" Pavle odgovori: "Šolar sem osme šole, od vseh zapuščen. Drugega nimam kakor šolska spričevanja, kako sem se učil in vedel. Prosim vas, če bi potrebovali, da bi me v službo vzeli." Hišnik mu reče ostro: "Gospoda ni doma, pa ve, da nikogar ne potrebujemo; poberi se!". Pavle pravi: "Vsaj toliko mi dovolite, da tukaj

prenočim. Pozno je že, ne vem, kam iti; še nikoli nisem bil v tem kraju." Hišnik zavpije: "Nič ne, meni je gospod prepovedal, takih potepuhov pod streho imeti. Dobodi, kjer moreš, da pod streho prideš!" Kuharica je vse to videla in slišala. Zelo se ji je Pavle smilil. Misli je, morebiti je pošten človek, pa ga naš hišnik tako zgrda odžene.

**"Kaj hočeš, kaj
iščeš tukaj?"**

Vem, da bi gospod sam ne bil tako z njim storil, zato ne, ker je Pavle že osme šole šolar. Kuharica pelje torej Pavleta v svojo sobico, mu da dobrega kruha, nekaj pečenega mesa in mu zraven dve petici v dar da, rekoč: "Tukaj imate, prijatelj, večerjo; petice pa boste imeli, da boste od postelje plačali in za maseljc vina. Pojdite do prve kočice; tam je moja teta, stopite noter in tam prenočite; gotovo vas bodo sprejeli."

Pavle gre in po poti premišljuje: Glejte, ta, ki ima priliko dobro storiti, je trdega, neusmiljenega srca: dobre, usmiljene duše pa natihoma dobro delajo. Bog poplačaj usmiljeni ženski, ki mi je pomagala z dobrim srcem! Neusmiljenemu hišniku pa naj Bog trdo srceo meči, da bi proti drugim ubogim ne bil tako neusmiljen, kakor je bil proti meni. Nič hudega mu zato ne privoščim.

Pavle gre do koč, kakor mu je kuharica povedala. Tema je že bila; potrka na vrata, prosi in ljudje so ga radi prenočili. Vprašali so ga, zakaj ni v graščini prenočil. Pavle pa, ki nikoli ni opravljal, je rekel: "Kuharica mi je k vam svetovala." Zvečer je Pavle ljudem mnogo lepih

reči pripovedoval; vsi so ga radi poslušali. Gospodar je rekel: "Danes ste nam pač prav prišli, ker ne smemo iti spat prej, da se bo gospod graščine mimo peljal. On je naš gospod, koča je njegova; pusti nas notri prebivati, da mu kaj postrežemo. Ravno danes se je peljal sosedno gospodo obiskat. Zvečer se bo mimo peljal, nas enega poklical, da ga bo do grada spremil in mu svetil, ker pot še ni udelana."

Bog poplačaj usmiljeni ženski!

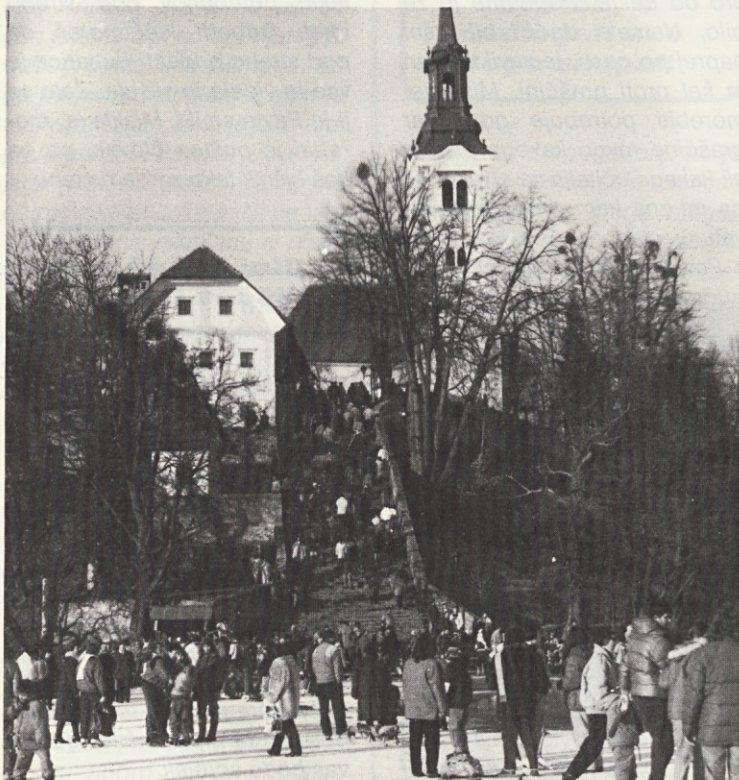
Pavle vpraša gospodarja: "Povejte mi, prijatelj, kako se vašemu gospodu pravi, kako

mu je ime, ali je star ali mlad?" Mož pravi: "Ime mu je Avguštin, priimek ima Zorman. Mlad je, ravno letos se je oženil in torej šel s svojo gospo v sosedno graščino v vas. Čudno se je z našim gospodom godilo, veliko bi vam imel povedati, pa zi se mi, da se ravno pelje." Komaj mož izgovori, kar kočijaž zavpije: "Urban," tako je bilo tistemu kočarju ime, "hiti in posveti, gospod so se pripeljali!" Pavle hitro vzame svetilko in reče kočarju: "Pustite mene, grem jaz namesto vas svetit gospodu, če vam je prav." Kočar pravi: "Zelo mi ustrezete, pojdite srečno, čakali vas bomo z lučjo, da nazaj pridete."

Pavle spremi graščaka do doma. Dobro ga je poznal, pa se mu ni hotel razodeti. Vso pot je molčal, le toliko je povedal, da je šolar in da bo prenočil v koči. Gospod se ni več menil. Ko pride domov, skoči z voza, pelje za roko svojo ženo in gre v zgornje sobe.

"Ime mu je Avguštin, priimek ima Zorman."

Drugega ni rekel, kakor hišniku je ukazal, dati kozarec vina šolarju, kateri mu je posvetil. Zdaj je Pavle premišljeval, kako bi naredil, da bi z gospodom govoril in ga skušal, ali ga bo hotel poznati ali ne, ki mu je toliko dobrega storil v bolezni. Kuharica je bila brž pri Pavletu: vprašala ga, kako je to, da je on prišel svetit gospodu. Ko ji je vse povedal, jo je prosil, rekoč: "Prosim vas, podite gori k gospodu in recite jim, da jih jaz prav dobro poznam in da bi

rad le eno samo besedico z nji-
mi govoril."

Kuharica gre in pove go-
spodu, kako šolar, kateri je pri-
svetil, želi z njim govoriti. Pove
tudi, kako je ravno tega šolarja
malo prej hišnik iz graščine
odgnal. Gospod hitro gre v
spodnjo hišo, kjer je šolar
čakal. Ko noter stopi, mu reče
Pavle: "Avguštin, ali me še po-
znaš, ali me morebiti več ne
boš poznati hotel? Glej, Pavle,
tvoj nekdanji prijatelj te je prišel
obiskat." Ko Avguštin te besede
zasliši, ostrmi; kar besedice ne
more spregovoriti, ker je zdaj
Pavleta po glasu in po besedi
spoznal. Potem stopi k njemu,
ga objame in poljubi pa mu
reče: "Ljubi prijatelj! Ne
zameri, da sem si pustil od tebe
tako postreči, da mi še ponoči
svetiš in nisem vedel, kdo si.
Zakaj se mi nisi razodel? O pri-
jatelj, presrčni moj prijatelj!
Nikar ne misli, da sem nate
pozabil, ali da bi te poznati ne
hotel. Vem, da si to mislil, ker ti
ves čas nisem, kar sva se
ločila, nič pisal, nič sporočil;
toda verjemi, da sem bil od ve-
likih opravi in skrbi zadržan.

**"Avguštin, ali me
še poznaš?"**

Vsak dan sem nate mislil in
ko bi bil slišal, da kaj potrebu-
ješ, bi bil vse rad dal. Pojdi z
menoj v gornjo hišo, da boš z
mano večerjal in pri nas spal." Z
velikim veseljem pelje zdaj
Avguštin svojega nekdanjega,
dobrotljivega Pavleta v lepe
gornje sobe, napolnjene z
dragim, krasnim pohišjem in
svoji ženi vse pove, koliko do-
brega mu je ta prijatelj storil.

Zato ga je tudi gospa,
Avguštinova žena, prijazno
sprejela in mu ko svojemu bratu
stregla. Pri večerji sta se
Avguštin in Pavle po bratovsko
pogovarjala o poprejšnjih časih
in se spominjala, kako se jima
je godilo.

Slednjič pravi Avguštin: "Po-
vej mi vendar, ljubi moj Pavle,
kaj te je prineslo tako daleč,
kam greš, ali kam si se name-
nil?" Pavle mu vse po vrsti
razloži, kako so mu njegovi do-
brotniki pomrli, kako so ga brez
premoženja, brez pomoči se-
gnali. Zdaj išče službe ali do-
brega človeka, da bi mu
pomagal. Nazadnje reče: "Glej,
Avguštin, tebi se je prej hudo
godilo, meni je bilo dobro.
Zdaj je tebi dobro, meni hudo.
Tako je s časno srečo, goljufna
je. O da bi le večno, neskočno
srečo v nebesih dosegli!"

Avguštinu so stopile solze v
oči, drugega ni več mogel reči
kakor te besede: "O Pavle, ne
boš, ne boš nesrečen ne, dok-
ler sem jez živ. Nisem pozabil,
da si mi življenje otel. Pri meni

imaš vse, kar poželiš. Ako bi si
polovico moje graščine izvolil,
ti jo z veseljem dam. Pa o tem
se bomo jutri pomenili, nocoj
gremo spat, ker je že pozno.

**"Nisem pozabil, da
si mi življenje otel!"**

Drugi dan ukaže Avguštin
napraviti dobro kosilo, veliko
pojedino in povabi vse svoje pri-
jatelje, da bi se gostili in vese-
lili. Pri jedi je Avguštin vsem
povabljenim rekel: "Glejte, ta je
moj pravi, resnični prijatelj, moj
dobrotnik, ki me je prišel
obiskat. Pripravljen sem mu
zdaj, kar je mogoče, dobroto
povrniti. Vi ste sedaj priče:
karkoli bo požel, mu z ve-
seljem dam. Moj hišnik pa je
včeraj tega mojega dobrotnika
zgrda od hiše odgnal; in ko bi
dobri Bog ne bil tako naklonil in
ko bi dobri ljudje ne bili usmi-
ljeni do njega, bi jaz danes tega
veselja ne imel."

(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

**Dr. Janez Lavrič - osemde-
setletnik**

Čeprav že malo pozno se tokrat naša slovenska skupnost v Angliji, z velikim spoštovanjem in ljubeznijo, spominja visokega živ-

*Dr. J. Lavrič, žena Marija in
vnuček Jamie.*

Skupina angleških Slovencev v Sveti deželi.

ljenskega jubileja enega izmed najuglednejših svojih članov, dr. Janeza Lavriča iz Doncastra.

Gospod doktor se je rodil 7. decembra 1913 v znani Lavričevi družini iz Starega trga pri Ložu, na Notranjskem. Gimnazijo z matura je naredil v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano. Med njegovimi sošolci najdemo vsem Slovincem znana imena: Stanislav Lenič, kasneje ljubljanski pomožni škof; jezuit, pater Edi Bohm; zdravnik, dr. Hawlina; književnika Janko Moder, Jože Dolenc in drugi. Razrednik pa jim je bil dr. Anton Čepon, danes starosta slovenskih duhovnikov. Dr. Lavrič se rad spominja kako je njegov letnik, v 6. ali 7. razredu gimnazije, uprizoril odersko delo "Sveti Frančišek Asiški". Pri tem je nastopil s sošolcema Stankom Leničem in Edijem Bohmom vsak v svoji značilni vlogi: Lenič v vlogi škofa, Bohm v vlogi patra in Lavrič je igral berača. Dr. Lavrič se na ta račun rad pošali, ko pravi: "Glejte, kako so bile te vloge

pomenljive v kasnejšem življenju nastopajočih: "Lenič je res postal škof, Edi Bohm pater in jaz," pravi doktor, "sem ostal berač!"

Po končani maturi, katere šestdesetletnico je obhajal lani, je mladi Janez odšel na študij medicine, ki jo je končal z doktoratom v Zagrebu. Po mnogih nenavadnih in zapletenih dogodkih je po vojni vihuri prispel v Anglijo že leta 1946, še pred veliko večino Slovencev.

Tukaj je najprej delal v bolnici v Doncaster-u (v severni Angliji) kot specialist za pljučne bolezni. Pozneje pa je prevzel samostojno splošno zdravniško prakso. Zelo veliko njegovih pacientov je bilo rudarjev, pri katerih si je s svojo sposobnostjo in vestnostjo pridobil izredno spoštovanje in med kolegi, angleškimi zdravniki, visok ugled. Nikoli niso gledali nanj kot na tujca ampak le kot zdravnika, ki mu je bila skrb za bolnike vedno prva dolžnost.

Dr. Lavrič se je še mlad poročil s svojo sodelavko, medicinsko

Franc Lapanja - 65 let.

ino, ki se vedno rad udeležuje vseh slovenskih prireditvev v tej deželi, posebno tistih, ki so povezane z našo katoliško misijo, katere dobrotnik je že ves čas od njenega obstoja.

V imenu vseh Slovencev v Angliji in v imenu slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji kličemo gospodu doktorju na mnoga leta z željo, da bi pri najboljšem zdravju še dolgo užival zaslužen upokojitev. Njegova dobra in gostoljubna žena, gospa Marija, se pa bliža 70-letnemu jubileju (rojena 1. februarja 1924), zato obema želimo Božjega blagoslova za zdravje, srečo in zadovoljstvo v krogu njenih domačih in prijateljev.

FRANC LAPANJA dosegel upokojitveno starost, 65 let.

Med povojnimi slovenskimi priseljenci-begunci v Angliji spada Franc Lapanja med najmlajše. Rodil se je v verni Lapanjevi družini 19. januarja 1929 v Šebreljah pri Cerknem na Primorskem. Francev starejši brat Janez je duhovnik, sedaj župnik v Drežnici nad Kobaridom.

Že kot 16-letni krepki mladenič, zaveden Slovenec globoke vere in katoliškega prepričanja, se je Franc pridružil domobrancem v Kobaridu. Po končani vojni se je z ostalimi preživelimi soborci umaknil v Italijo in bil dve leti v begunskem taborišču v Eboli pri Salermu. Od tam je preko begunskih taborišč v Nemčiji prispel marca 1948 na delo v Anglijo. Sedaj v kraju Barnoldswick nad Bradfordom živi že od leta 1951.

Franc je član župnijskega in pastoralnega sveta slovenske katoliške misije v Veliki Britaniji prav zato, ker je bil od svojega prihoda v Anglijo ves čas med tistimi, ki so se najbolj prizadevali

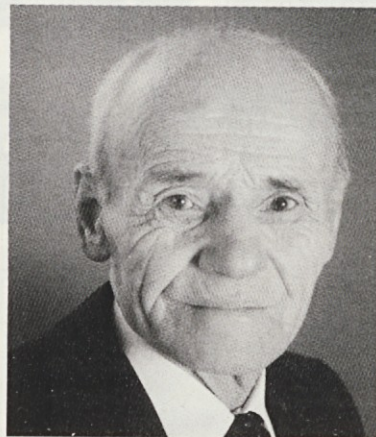
za medsebojno povezanost naše katoliške skupnosti na britanskem otoku. Udeležuje se prav vseh naših skupnih srečanj in redno prihaja na vse sestanke in seje ŽPS, čeprav ima do Londona izmed vseh članov najdaljšo pot. Je navdušen ljubitelj in podpornik slovenskih misijonarjev in naših misijonov po svetu kakor tudi velik dobrotnik Našega doma v Londonu in slovenske komisije.

Ob zaslužen upokojitvi želimo Francu veliko zdravja in telesnih moči, kot jih je imel doslej, da bo lahko še dolgo tako pridno sodeloval pri življenju in delu naše katoliške skupnosti v Veliki Britaniji. Bog te živi, dragi Franc!

SLOVENSKI ROMARJI iz Anglije v Sveti deželi

Skupina Slovencev iz Severne Anglije, pod vodstvom duhovnika, gospoda Petra Kravosa, je skupno z ostalimi romarji angleške župnije Holy Name (Leeds), na kateri deluje g. Peter, med 24. oktobrom in 4. novembrom 1993, poromala v Sveto deželo. Romanje je organiziral in vodil po Sveti deželi g. Peter sam. Slovenska skupina se je lahko udeležila tudi

Pokojni Vid Kastelic

sestro, Poljakinjo Marijo, doma iz Varšave. Kot dekle je med vojno sodelovala pri znani varšavski vstaji proti okupatorju. Ko ji je povojni poljski režim hotel izročiti medaljo za njeno hrabrost je gospa Marija le-to zavrnila z besedami: "Nisem se borila za medaljo ampak za svobodo. Vrnite Poljski svobodo!" Od demokratične Poljske predsednika Walense je šele privolila na izročitev medalje. Iz ljubezni do moža in slovenske skupnosti se je tako lepo naučila slovenščine, da je vredna vsega občudovanja. Prav tako tudi njeni hčerki Ana in Sonja, ki sta končali univerzitetni študij in sta sedaj že vsaka s svojo družino. Vnučka Kristina (8 let) in James (5 let) sta Lavričevima v veliko veselje.

Življenje dr. Lavriča je tako pestro in polno najzanimivejših dogodkov, njegovo delo pa tako veliko in bogato, da bi bila za opis potrebna cela obsežna knjiga. Omejili smo se le na beleženje njegovega visokega življenjskega jubileja, kot zavednega in ponosnega Slovenca, ki je veliko dobrega storil za svojo rodno domov-

slovenske maše, ki jo je poleg bogoslužnih opravil v angleškem jeziku daroval g. Peter.

Pričujoča fotografija slovenske romarske skupine je iz cerkve Marijinega oznanjenja v Nazaretu ob mozaiku Marije Matere Slovencev.

avstrija

LINZ

Tudi lanski Božični prazniki so potekali kot ponavadi in cerkev je bila kar dobro obiskana. Na praznik sv. Štefana je bilo veliko

ljudi pri maši in potem tudi pri božičnici, katero vsako leto praznujemo v našem centru. Gospod župnik Ludvik Počivavšek je najprej naredil duhovni nagovor in nato je Danijel Stiller zaigral nekaj božičnih pesmi in Sveta noč, blažena noč smo vsi skupaj zapeli. Gospod Zore se je vsem navzočim zahvalil za sodelovanje in pomoč v naši skupnosti naj si bo na kakršenkoli način. Povedal je tudi božično voščilo od naših škofov in tudi od škofa iz Linza. Posebno pa je poudaril voščilo našega gospoda župnika v pokouju, g. Cirila Lavriča, ki je naročil, da naj se držimo tega, kar nam je neštetokrat poudaril v pridigi o ljubezni med seboj, v naših družinah in v naši skupnosti. Mi

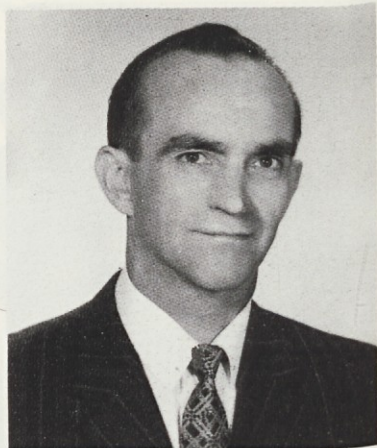
Viktorija Hauser v krogu svojih otrok, zetov in vnučkov; v sredini g. Ivan Brodarič

berite našo luč

berite našo luč

berite našo luč

Pokojni Ciril Kos iz Linza

vsí pa želimo g. Lavriču, da bi čimprej ozdravel in da se bomo kmalu videli v Linzu.

12. decembra je praznovala gospa Viktorija Hauseder 50. rojstni dan v našem centru. G Viktorija je bila rojena 12. 12. 1943 na Hajdini pri Ptujju. V začetku leta 1965 je prišla v Avstrijo. Tri leta je živela v Travnu in nato se je poročila v Naternbach. Tam so si naredili v letih 1973 - 75 novo hišo. V zakonu je imela dva sina in eno hčerko. Veselje v novi hiši je trajalo le do leta 1991. Prišlo je do nesporazuma med njo in možem, zato je med nami v Linzu začela zopet novo življenje. Mi smo veseli, da se je vrnila med nas; sedaj tudi skrbi za čiščenje naših prostorov v centru. Z ga. Viktorijo je slavil tudi naš novi član g. Ivan. Vse sta nas pogostila s kosilom, pecivom in pijačo.

Na praznik sv. Treh kraljev je v našem centru praznovala rojstni dan tudi njena mlajša sestra Angela Roschnai (rojena Planjšek). Tudi ona nam je plačala kosilo in pijačo. Vsem iz srca lepo čestitamo in se jim zahvaljujemo.

21. 12. 1993, ravno za Božične praznike nas je v 65. letu starosti

za vedno zapustil naš rojak Ciril Kos. Pokopali smo ga 29. 12. 1993 na pokopališču sv. Martin. Pogreb je vodil naš gospod župnik Ludvik Počivavšek v slovenskem in nemškem jeziku. Vsem trem hčeram, ženi Ani in sorodnikom iskreno sožalje. Gospod naj mu da večni mir.

Vsem v novi upravi v Ljubljani želim, da bi tudi mi lepo in uspešno skupaj delali.

Vaš vdani

Anton Zore

STEINFELD

Odkar izhaja Naša luč še nisem zasledil, da bi se kdo oglasil iz Steinfelda blizu Spitalla. Danes pišem zaradi smrti mojega velikega prijatelja Vida Kastelica iz Št. Vida pri Stični. Izvira iz velike kmečke družine (11 bratov in sester).

Skupaj z njim nas je preko 150 fantov in deklet leta 1946 prišlo v to avstrijsko mesto, kjer smo si poiskali svojo prvo zaposlitev v firmi Ave Mobil. V štirih letih je več prijateljev odšlo v druge kraje po svetu, tako, da nas je ostalo še samo kakih deset Slovencev - od tega smo se štirje tukaj tudi poročili. Mnogo prijatelje je že pomrlo, tako, da sva danes ostala še samo midva z gospodom Šegulo.

Vid je bil zelo priden in marljiv delavec. Zaposlen je bil pri gozdni firmi, kjer je bilo zelo naporno delo. Poročil se je z Steinerjevo Jožefo in si napravil čudovito hišo. Sama z ženo nista imela otrok, zato pa sta skrbela za šest drugih otrok, ki sta vse spravila h kruhu. Bil je vzoren prijatelj in kristjan. Gospod ga je k sebi po-

klical 5. maja 1993, v 85 letu starosti. Bog mu daj večni mir in pokoj.

prijatelj Andrej Lampret

belgija

LIMBURG - LIEGE

V decembru je pevski zbor "Naš dom" pod vodstvom ge. Lojzke Novak sodeloval v Genku na večeru Rdečega križa v korist otrok z vojnega področja v Bosni. Občinstvo je pozorno poslušalo naše pevce.

Sv. Miklavž nas je obiskal na različnih krajih in razveselil stare in mlade.

Božič smo slavili v Hoevezevelu in v Eisdenu. Hvala vsem, ki so sodelovali na ta ali oni način. Posebno našim pevcem.

Gremo v novo leto. Da bi bilo uspešno, potrebujemo čim več vnetih sodelavcev. Znova opozarjamo na smisel za gostoljubnost. Če se število naših ljudi zaradi odmiranja manjša, moramo še bolj paziti na smotrnost našega delovanja in kakovost naših nastopov. Ne naveličajmo se dobro delati. Pri nas vse sloni na "zastonjskem" delu. Usodno je, da za tovrstno delo mnogi nimajo smisla. Zato smo toliko bolj hvaležni tistim, ki že desetletja stojijo v prvih vrstah ter jim nobeno nerazumevanje, omalovaževanje ali celo nasprotovanje ne omaje poguma in zvestobe.

Bog jih živi!

Pogreb: Naša skupnost v Eisdenu se je poslovila od bivšega rudarja g. Alojzija Merharja, ki se

je rodil 1913 v Hamburgu. Poznali smo ga kot pridnega delavca in poštenega človeka. Vdovi ge. Terziji Volavšek izrekamo krščansko sožalje.

francija

AUMETZ

12. decembra smo v Aumetzu imeli veselo miklavževanje. To je bil pravi praznik za našo skupnost. Zbralo se nas je preko dvesto prijateljev, na katere Miklavž tudi tokrat ni pozabil. Obdaroval nas je vse, še zlasti pa je razveselil otroke. Razšli smo se šele proti večeru, vsi zadovoljni in z mislijo na prihodnja snidenja.

25. decembra je v Parizu, kamor je tri dni prej odšel za božične praznike skupaj s svojo ženo, umrl naš dragi Stanko Kunej. Ravno, ko se je hotel vrniti domov, mu je smrt prekržala pot. Stanko bo ostal zapisan v naših srcih. Bil je blag človek in vedno odprt za drugega. Rad je priskočil

Pokojni Matija Horvat

Pokojni Ivan Zorn s svojo ženo

na pomoči, zato bo za dolgo ostal zapisan naši slovenski skupnosti. Bil je vesten rudar, ki pa se je kasneje izučil še za barvanje in tapiciranje sob. To je bil njegov konjiček, ki je viden prav v njegovi hiši, ki je zelo razpoznavna. Naj mu Bog bogato povrne za vse kar je dobrega storil. Naj mu da svoj mir in pokoj. Ženi Tončki in vsej družini pa naše iskreno sožalje.

Naj povem ob tej priliki, da je bil, 13. decembra, v Florangu pokopan g. Vidmar, ki je bil dima iz Dornberga. V Francijo je prišel kot mlad fant in za ženo vzel domačinko. Bil je ponosen Slovenec, ki se ni sramoval svojega jezika. Bil je zelo priljubljen tudi pri domačinih, ki so ga v velikem številu pospremili na zadnji poti. Naj počiva v miru.

Tone Dejak

CHATEAUX (INDRE)

V Chateaux-ju je umrl MATIJA HORVAT in je bil pokopan 8.

12. 1993. Pokojni je bil rojen leta 1933 na Hatizi v Prekmurju. S svojo ženo Marijo, rojeno Ritlop, je prišel v Francijo leta 1958, kjer je najprej delal na kmetiji v Chazelet-u, pozneje pa se je družina Horvat preselila v Chateauroux. Zaradi svojega veselega značaja je bil povsod priljubljen in kot priden delavec od vseh spoštovan.

Ženi Mariji, sinu Kalčiju, hčerkam Mariji, Kristini, Veroniki in njihovim družinam naše iskreno sožalje. Matija pa naj počiva v miru!

FONTANAY-SOUS-BOIS

V četrtek, 25. novembra 1993, je na svojem domu v FONTANAY-SOUS-BOIS preminil g. Ivan ZORN. Pokojni se je rodil v Prvačini pri Novi Gorici 15. avgusta 1926. V svoji mladosti je delil nelahko usodo primorskih Slovencev pod fašistično Italijo. Po nekajmesečni deportaciji v Nemčijo, se je vrnil v domač kraj in si

čez nekaj let ustvaril družino. Leta 1958 se je z ženo in otrokoma odselil v Francijo, kjer je do upokojitve opravljal zidarski poklic. Zadnja leta je bolehal na srcu, kar mu je bilo tudi usodno. Med boleznijo se je lepo pripravljala srečanje z Bogom, ker je znal svojo bolezen prenašati v pravi meri človeka, ki je veliko izkusil v svojem življenju. Bil je dobrega srca in blagega značaja. Zelo je ljubil domačo zemljo, v kateri si je želel počivati in čakati večnega vstajenja.

Prepeljan je bil v rojstni kraj, kjer je bil 3. decembra 1993 tudi pokopan. V pokopališki kapelici v Montreuil-u, odkoder so ga prepeljali v Slovenijo, pa je bila ob odprti krsti sveta maša, ki jo je daroval g. Silvo Česnik.

Ženi Bogomili, sinovoma Branku in Žarku z družinama in ostalim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje, pokojni Ivan pa naj pri Gospodu uživa večni mir in srečo!

PARIZ

V mesecu decembru je vsako leto v Cerkvi zelo pestro in polno razgibanega delovanja med nami vsemi. V vsakem človeku dobre volje se prepletajo misli adventnega časa in veselo sporočilo, da se je Jezus Kristus rodil na svetu v luči vseh narodov. Njegovo razodetje je za vsakega kristjana nekaj lepega, veličastnega za njegovo notranjost kot za osebno duhovno rast. V našem skupnem občestvu v Parizu in v vsej okolici smo lepo doživljali te skrivnosti. V vsej dobri volji smo hoteli polepšati naše versko življenje z molitvami in z raznimi srečanji ob dobro obloženih mizah. Med duhovniki smo si razdelili pasto-

ralno delo, da smo tako lažje bili v službi več ljudem na liturgičnem polju kot v zakramentalnem življenju.

V Lens-u in na severu smo obiskovali predvsem starejše ljudi in jim ob teh srečanjih vivali zaupanje v Boga in v človeka. Vsi so nas prav lepo sprejeli in bili veseli našega obiska. Nažalost pa vreme ni dopuščalo dovolj časa, da bi videli vse Slovence v teh krajih in se z njimi pogovorili o mnogih stvareh. Padal je dež kot iz škafe, vmes so se svetile tudi snežinke in reke so prekoračile bregove in mostove. Kljub temu smo z g. Vinkom in gospo Ireno obiskali več družin.

Ob 18. uri smo imeli sv. mašo ali polnočnico v Bruayju, kamor je prišlo veliko ljudi. Med sveto mašo so ljudje zelo lepo prepevali božične pesmi in lepo sodelovali pri liturgičnih obredih. Med njimi je bilo tudi mnogo Francozov, Poljakov, Hrvatov in Bog si ga vedi še katere narodnosti. Vsi skupaj smo bili le ena Cerkev, ki se veseli učlovečenega Sina božjega na svetu. Po sv. maši smo še nekaj časa ostali skupaj in se pogovarjali o dogodkih v tem letu, spomnili smo se na pokojnega g. Stanka Kavalarija, za katerega smo opravili to sv. mašo v njegov spomin in v zahvalo za vse, kar je storil dobrega med temi ljudmi na severnem delu Francije.

Trdna tema je že pokrivala pokrajino, sneg je naletaval, ko sem se vozil proti Mertycourt-ju, kjer so me že čakali, da bi imel sveto mašo - polnočnico v slovenski kapeli. Pot je bila spolzka in veter je pihal, da sem se s težavo premikal po takem vremenu in v taki megli. Pred polnočnico pa so mi dobri ljudje pripravili večerjo in prav lepo se vsem zahvaljujem za vse, najbolj pa sem hvaležen g. Fe-

likxu in njegovi družini, ki je v vsem veliko prispevala, da se je ta večerja odvijala v dobro vseh okoli bogato obložene mize. Tu je spet g. Vinko kot odgovoren laik lepo vse organiziral in poskrbel za dobro družbo.

Ob 11. uri so ljudje počasi začeli prihajati v kapelo, tako, da smo se zbrali okrog oltarja točno ob polnoči. Pevci so za vstopno pesem zapeli: "Sveta noč, blažena noč..." Toplina božje luči je počasi pronicala v globino naših duš. Med sv. mašo je bilo veselo in vsi prisotni so pobožno sodelovali pri sami liturgiji. Ta sv. maša je bila darovana za mir v svetu in še prav posebej za Bosno in Hercegovino. Pri vesoljni molitvi je nekdo tudi dodal: "Gospod, daj mir vsem narodom in luč tvojega blagoslova naj razsvetli vse ljudi dobre volje z mirom, dobroto in ljubeznijo!"

Po dolgem času sem božične praznike preživel zopet med Slovenci. Vsem, ki so sodelovali, se prav lepo zahvaljujem, saj brez

njih ne bi bilo tako lepo na to noč, ko se nam je Kristus rodil za nas grešnike. Od leta 1968 sem vedno bil med tujimi narodi in v teh letih mi je manjkala slovenska božična melodija, naše navade in običaji, ki so res nekaj našega. Bog ljubezni in dobrote je res nam, Slovincem, dal nekaj svojkega in bogatega, da se znamo tako lepo živeti v njegovo skrivnost. Šele sedaj razumem kako potrebno je vse to, da se slovenski človek lahko duhovno preživlja daleč od svoje domovine. V vsej skromnosti lahko rečem: "Slovenski Božič, je res globoka in nežna melodija slovenske duše!"

Na zadnji dan tega leta smo si ob polnoči voščili veselo, zdravo in ljubezni polno Novo leto 1994. Silvestrovanje je bilo res nekaj veselega in družabnega. Mnogo novih obrazov se je prikazalo v dvorani slovenskega doma, tako da so organizatorji lahko zadovoljni z vsem in istočasno jim gre velika zahvala, da se Slovenci tudi

Mladi iz Münchna pri molitvi

V kuhinji

na tujem počutimo doma in skupaj okušamo veselje svobodne Slovenije. Novo leto se je začelo in pred nami bodo spet nova srečanja in nove proslave. Najprej bo Preširnova proslava, ki pa ne bo v slovenskem domu, temveč jo bo organiziral g. Šumrada, ki je član ambasade v Parizu in odgovoren za kulturna vprašanja nas vseh.

Proslava kulturnega praznika v Parizu:

Prešernova proslava v Parizu:

Datum: 7. 2. 1994

Ura: 18. ura

Kraj: Maison de l'Europe de Paris
Ulica: 35-37, Rue de France Bourgeois, 75000 PARIS, tel. (1) 44 61 85 85

Organizatorji: Slovenska ambasada v Parizu

Tel.: (1) 47 55 65 90, Fax: (1) 47 55 60 05

Vsi lepo vabljeni na to proslavo in povabite tudi vaše francoske prijatelje.

Pustovanje pa bo 12. februarja

1994 v slovenskem domu v CHATILLONU kot vsako leto. Pred večerjo in pustovanjem bo sv. maša ob 19. uri, nato bomo vsi odšli v dvorano, da se ob pustovanju dobro pripravimo na postne tedne in v molitvi pričakamo Veliko noč.

Silvo Češnik

PARIZ, dne 04. 01. 1994

5. decembra smo imeli v naši sredi kar dva imenitna gosta. Prvega smo slovesno pozdravili v kapeli sv. Terezije, kjer nam je daroval ponovitev svoje nove maše, to je naš prijatelj Pavle Novak, lazarist, ki je bival med nami celo leto in se nas je z ljubeznijo spomnil v svojem nagovoru in nas zelo počastil s svojim prihodom med nas. Slovesnosti so prisostvovali in z njim somaševali vsi naši duhovniki iz Pariza in g. Drago Ocvirk iz Ljubljane. Med častnimi gosti vernikov je bil pri-

soten naš veleposlanik g. ČAPUDER s svojo soprogo in g. ŠUMRADA, član ambasade za kulturna vprašanja, ki je ravno v teh dneh nastopil svojo službo v Parizu.

Mesec december je minil v pričakovanju Gospodovega rojstva. Na sveti večer se je pri polnočnici kapela skoraj napolnila, čeprav je več naših družin odšlo na svoje domove v domovino.

Ob lepih jaslicah ob oltarju, ki sta nam jih z ljubeznijo naredila naša Janeza, je zadonela pesem: "Božji nam je rojen Sin...", in v trenutku so postala naša srca mehkejša in občutljiva za mir in dobroto. Bog daj, da bi tako ostalo tudi skozi vse leto, ki ga v radosti pričakujemo. Na silvestrovo je društvo Slovencev pripravilo tradicionalno Silvestrovanje. V številni in prijetni družbi, dobri kuhinji po zaslugi gospe Eve, g. Marjana in Martina ter našega barmana Milana in pod skrbnim očesom blagajnika Jožeta, smo rajali do zgodnjih jutranjih ur. Ob zvokih "Pariških slavčkov" je vsakega zasrbela peta in vsaj za trenutek smo pozabili vsakdanje skrbi.

(Opomba: Hvala lepa g. Ložarju, kot predsedniku "Društva Slovencev v Parizu", ker je znal z vso potrpežljivostjo in dobro voljo organizirati ta dan. Enako tudi g. Cirilu, ker je znal nakupiti vino in še drugo pijačo; gospe Ložarjevi in Simčevi, da sta pridno in vestno pobirali vstopnino! Bog povrni vsem, za vse!) Hvala vsem, ki so poskrbeli za prijeten večer, da smo se s smehom poslovili od starega leta. Vsem našim gospem prisrčna hvala za odlično potico in različna peciva. Že vnaprej se jim priporočamo za pustne krofe! Bodimo še v bodoče zvesti člani

naše pariške skupnosti. To je tudi del naših slovenskih korenin. S skupnimi močmi bomo močnejši. Mir, zdravje in božjega blagoslova v Novem letu vsem našim rojakom želi

Slovensko društvo v Parizu

Pred. Janez Ložar

nemčija

BERLIN

Miklavževanje. Lahko mirno zapišem, da je to dan veselja in strahu hkrati. Strah pred parkljem se pojavi le, če otrok začuti, da je bil poreden. Sicer pa Miklavža ni izpodrinil ne "božiček" niti "dedek Mraz", zato še vedno rad obiskuje in nosi darila tudi otrokom v zdomstvu.

Da bi tudi sami poskušali biti dobri, kakor sv. Miklavž, so nam Sebastian, Martina, Laura, Luka, Matija, Nina, Aleš, Natalie, Marko in Marjan v vlogi Miklavža, skupaj z učiteljico Slovenskega dopolnilnega pouka, zaigrali na odru igrico z naslovom Miklavžev večer. Igra prikazuje otroke, ki Miklavžu pišejo pismo, v katerem ga prosijo za avtomobil, helikopter, punčko... Petrček pa ni prosil ničesar zase, temveč, da "bi Matjaže ozdravel." Igra je navdušila otroke in odrasle. Hvaležni smo učiteljici, gospe Dragici Breskvar, da nam je z učenci pripravila lep večer.

Miklavž je razdelil 92 paketov - otrokom in mladini.

BOŽIČ: Igra na odru, za Miklavžev večer, je spodbudila

tudi odraslo mladino, da so pripravili BOŽIČNICO z naslovom Božično darilo. Jožica, Tatjana, Suzana, Danijel, Robert, Natalija, Boštjan in Kristjan so to enodejanko zaigrali kar v cerkvi pred jaslicami in božičnim drevesom.

Igra prikazuje otroke iz soseščine, ki vsako leto zberejo denar, kupijo darilo in ga ob božičnih praznikih izročijo najpridnejšemu otroku. Toda letos je bilo drugače. Vida je predlagala, da bi letos darilo izročili ne najpridnejšemu, temveč najporednejšemu.

V začetku je predlog naletel na odpor, nato so pa le vsi otroci predlog sprejeli in darilo izročili Janezku. Tudi ta enodejanka, pred polnočnico, je bila čudovito sprejeta. Mnogi so rekli, da so kaj takega prvič videli v cerkvi.

SILVESTROVANJE je tradicionalna prireditev slovenske župnije v Berlinu - že 25 let.

Tokrat je na prireditvi igral

ansambel CONFORT, skupina mladih fantov iz Prekmurja. Navdušili so nas vse, posebej še takrat, ko smo skupaj z Brankotom - harmonikarjem - peli slovenske narodne pesmi, najprej odrasli, nato še mladina.

Vsem v domovini, zdomstvu in izseljenstvu, vsem znancem in prijateljem želimo iz Berlina, zdravo, uspešno in blagoslovljeno 1994. leto.

V Berlinu obhajamo 25. OBLETNICO ustanovitve in delovanja župnije in to 9. februarja 1994

nt

FRANKFURT

Diakonsko posvečenje jezuitskega bogoslovca Janeza Perčiča v Dravljah

Na praznik Gospodovega razglašenja je bil v Ljubljani v diakona posvečen jezuitski bo-

Pri kosilu

goslovec Janez Perčič, študent tretjega letnika teologije v St. Georgnu v Frankfurtu.

Janez Perčič se je rodil l. 1964 v Olševku pri Preddvoru. V Družbo Jezusovo je vstopil l. 1984, študiral filozofijo v Ljubljani in Muenchnu, od leta 1991 pa študiral teologijo na jezuitski visoki teološki šoli St. Georgen. Na praznik apostolov Petra in Pavla letos bo skupaj z drugimi slovenskimi duhovniškimi kandidati v Ljubljani posvečen v duhovnika.

Bogoslužje in obred posvečenja je v cerkvi Kristusovega učlovečenja v Dravljah vodil ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Cerkev so napolnili in novega diakona z molitvijo podprli njegovi sorodniki in sožupljani iz Olševka, Draveljčani, sobratje jezuiti in številni prijatelji, med njimi tudi slovenski župnik v Frankfurtu g. Janez Modic.

Peter Lah

MÜNCHEN

Na božične praznike smo se lepo pripravili v adventu. Vse adventne nedelje so bile nedeljske maše zelo obiskane. Lepo število faranov pa se je udeleževalo tudi petkovih maš v župnišču.

Polnočnica je bila ob 22. uri v farni kapeli. Tokrat so jo verniki napolnili do zadnjega kotička. Presenetljivo velik obisk, če pomislimo, da so mnogi rojaki odbrzeli v rodne slovenske kraje. Lepo domače je izzvenelo tudi bogoslužje na božični dan pri sv. Duhu. Dobra udeležba je bila pri mašah na novoletni dan in za sv. Tri kralje.

Od 28. decembra do 1. januarja je bilo v Munchnu vsakoletno taizejsko srečanje mladih, ki se ga je udeležilo čez 80.000 mladih iz vsega sveta, med njimi tudi 2300 Slovencev. Slovenski romarji so se zbrali najprej na Brezjah, kjer je imel mašo ljubljanski pomožni škof msgr. Alojz Uran. V Munchnu so se mladi opoldne in

zvečer zbirali pri skupnih molitvah in prisluhnili globokim mislim taizejskega brata Rogerja. Vsako novoletno srečanje je prispevek k spravi in mirnemu sožitju med narodi. V našem župnišču smo gostili glavnega organizatorja g. Milana Knepa s svojimi najožjimi sodelavci.

Tik pred božičnimi prazniki nas je obiskal novi delegat g. Pucelj. Bil je to kratek, deloven obisk. Na skupnem sestanku vseh slovenskih župnikov na Bavarskem so se pogovarjali o prihodnjem pastoralnem delu med našimi rojaki.

Konec januarja načrtujemo srečanje mladih v Rimstingu pri Chiemsee. To je priložnost, da se mladi med seboj bolje spoznajo, skupaj molijo in poglobe svojo vero. Letos smo kot duhovnega voditelja povabili g. Saksido iz Mannheima.

OBERHAUSEN - ŽUPNIJSKO POROČILO

Naš december je bil seveda adventni in Miklavžev. Vse je bilo naravnano na bližajoči se praznik Jezusovega rojstva. Mašna slavja so nas pripravljala duhovno, božja beseda nas je klicala k popravljanju smeri našega življenja. Poskušali smo vsak zase in skupaj izravnati pota, zasipati doline in globače in odstranjevati hribe. Vsega letos nismo postorili, kar bi bilo treba, vendar je napor in prizadevnost vendarle videl predvsem Bog, ki pozna naša srca. In tam v srcih je vendarle veliko sklone zavzetosti, da ne bi hodili mimo božjega nauka.

Lepa adventna srečanja smo imeli v Essnu, Oberhausnu, Moersu, Wettru, Guterslohju in Krefeldu. Letos je že zelo utečeno

Miklavževanje

pripravila program družno Slovenska dopolnilna šola in Veroučna šola. Ponekod so otroci zelo zavzeto pripravili nastope - predvsem recitacije, ponekod je bilo treba nekoliko spodbuditi in pomagati k pripravljenosti in sodelovanju. Starši in vsi odrasli so tudi prispevali svoje. Že v programu smo kar skupno zapeli, pesmi, ki nas spominjajo na pripravo na lep božični praznik. V Moersu pa je seveda nastopil moški kvintet in mešani zbor. Brez njunega nastopa pač tu ne sme biti praznovanja.

Priznati je treba, da so imeli otroci tokrat kar dobro poslušno občinstvo. Ni bilo klepetanja in govorjenja. Mladina si je sama pripravila adventno srečanje v Slovenskem centru v Oberhausnu. Povabili so se sami in so imeli uspeh. Nad dvajset se jih je zbralo in pripravili so si sami kar lep program. Sklenili so, da se bodo v bodoče še večkrat na ta način sešli. To samo pozdravljamo in želimo, da bi se dejavnost mladih razrasla tudi v korist celotne župnijske skupnosti.

Božični prazniki so bili spet lepi. Tudi zato, ker je bilo povsod prav veliko ljudi. V Moersu polna cerkev na sveti večer in v Oberhausnu kar zadovoljivo. Podprli so našo skupnost tudi številni Nemci, ki radi pridejo na našo polnočnico zaradi pesmi. Tudi na praznični dan se je nabralo prav veliko ljudi posebej v Essnu in Solingenu, na drugi božični dan pa v Escweilerju pri Aachnu.

Novo leto je bil v tem smislu bolj suh dan. Tako se je zažrla v nas moderna zavest, da moramo praznovati dolgo v noč, da potem marsikomu zmanjka moči, da bi

vstal in prišel k maši. Pa je vendar prvi dan leta najbolj primerno kristjanu, da bi prišel prosit za blagoslov in pomoč. Tudi praznik Marijinega materinstva je tako bogat po vsebini, saj ga NI MED NAMI, KI BI NE čutil posebej hvaležnosti do matere, do žene, ki ga je rodila. In še dan miru. Kako si ga vroče želi tisoče in milijone ljudi. Pa ne bi bili mi pripravljeni prositi naj nam Bog da teh darov v novem letu? Ne, te nemarnosti bi med nami ne smelo biti.

STUTTGART Z OKOLICO

Svetovečerno slavje

Okrog 200 naših družin je praznovalo sveti večer po tradicionalnem slovenskem običaju. V stanovanju so postavile jaslice in stanovanje pokadile s kadihom in poškrpibile z blagoslovljeno vodo ter med kajenjem in škropljenjem molile rožni venec. Prav bi bilo, da bi ta običaj širili tudi med

Čarovnik

nemške rojake.

Svetovečerno mašo, polnočnico, smo v Stuttgartu praznovali skupaj z nemškimi verniki župnije sv. Konrada. Leva stran cerkvenih klopi je bila kar slovenska, toliko naših ljudi je prišlo k priljubljene-

Na Martinovanju 14.11.93 v Stuttgartu

mu bogoslužju svete noči. To pot je bil spored sv. maše tudi bolj slovensko poudarjen z uvodnimi pozdravi, evangelijem, prošnjami ter s pesmijo "Poslušajte vsi ljudje". Božično pesem "Glej zvezdice božje - Die Sterne vom Himmel" pa smo tudi letos peli dvojezično, Slovenci po slovensko in Nemci po nemško. Ugotovili smo, da se besedili prav lepo skladata. Nekaj nemških rojakov je izrazilo željo, da bi tudi pesem "Poslušajte vsi ljudje" priredili in peli dvojezično in se s tem v melodijah še bolj zbližali.

Sv. Štefan Dobrotnik

Praznik sv. Štefana smo tudi lani doživeli na poseben način. Po maši smo v Esslingenu napolnili župnijsko dvorano pri cerkvi sv. Elizabete. Z orehi in oreščki na božičnih krožnikih je bil med nami navzoč še sv. Miklavž. Da je bilo na razpolago še več dobrot, so rojakinje priložile še okusno domače pecivo. Božični drevešček, osvetljen, okrašen in

poln sladkih dobrot pa nas je povezal z Božičem, ko se nam nebeška svetloba in dobrotarazdevata, po rojstvu Božjega deteta. Pri tomboli sta imela srečo zakonca Pajk Anton in Marija iz Stuttgarta. Na nasvet sina Denisa pa bogatega dreveščka nista obrala sama, pač pa ga prepustila lecitaciji v korist gradnje cerkve v Žužemberku. Elikan Stanislav je ponudil za drevešček 80 DM, pridal še 20 DM in to vsoto poklonil nabirki za Žužemberk. Tudi Pajkovi so poleg dreveščka darovali še 50 DM v korist naši predbožični nabirki. Božič je pač praznik dobrote in letos se mu je v tem pogledu pridružil tudi sv. Štefan.

Mladina je razmišljala o Božiču

Skupina 12 fantov in deklet se je pred božičem sestala v našem domu, da globlje pogleda v smisel božičnega praznovanja ob spominu na Kristusovo rojstvo. Bili so mnenja, da dandanes da-

jemo preveč poudarka na zunanji blišč priprav in ob praznovanju samem. Božič pomeni srečanje nebes z zemljo, prihod Boga na svet. Tej misli mora krščanska mladina posvečati glavno pozornost, da bo ohranila vsebino tega praznika - to je bil sklep naših mladih v Stuttgartu.

Čestitke h krstu

Reichle Martinu in Marjeti iz Bad Friedrichshalla čestitamo ob krstu 3. otroka, hčerkici Nataliji. Oče Martin je domačin, mati Marjeta pa prihaja iz Tavželj v župniji Sv. Vida pri Cerknici. Prej se je pisala Tekavec. Martin in Marjeta sta se spoznala ob srečanju mladine v francoskem Taizeju. Leto kasneje sta stopila pred oltar. Otroci Boštjan, Fabjan in Natalija so si kar hitro sledili in so obema v veliko veselje in ob tem na obilo dela z njimi kar pozabita. "S fantoma lahko govorite kar slovensko" je dejala gospa Marjeta na adventnem večeru v Heilbronn. H krstu hčerkice Natalije lani pred božičem naše iskrene čestitke.

Mladinski orkester na Miklavževo nedeljo 5.12.93

Napoved za februar

Slovenske maše: Stuttgart: 6., 13., 20. febr. ob 16.30
 Böblingen: 6. febr. ob 10. uri
 SchwäbischGmund: 13. febr. ob 9.30
 Schorndorf: 20. febr. ob 8.45
 Aalen: 20. febr. ob 11. uri
 Heilbronn: sobota, 26. febr. ob 17. uri
 Oberstenfeld: 27. febr. ob 9. uri
 Esslingen: 27. febr. ob 16.30
Pouk otrok: Stuttgart: 5. in 19. febr. od 15. do 17. ure,
 Böblingen: nedelja, 6. febr. ob 9. uri

Ciril Turk

nizozemska

V petek, 7. 1. 94. smo se v Evgelshovenu poslovili od ge. Frančiške Jančič, roj. Čepin, l. 1910 v Hrastniku.

Ga. Frančiška je poročila g. Franca Jančič, vdovca po njeni sestri, ki je zapustila 4 otroke. Ko njena hčerka še ni bila rojena, je umrl tudi oče Franc. Tako je mlada vdova hitro imela na skrbi 5 nedoraslih otrok. Pa je z neizmerno požrtvovalnostjo in ljubeznijo opravila svoje poslanstvo matere in vzgojiteljice. To je delala tiho, vdano kot samo po sebi umevno. Ni dobila nobenega odklikovanja. Niso jo proglasili za junakinjo tega ali onega leta. Uživala pa je hvaležnost otrok in spoštovanje okolice. Bila je ena tistih mater, o kateri je Ivan Cankar napisal čudovite besede. Da je krona njenega življenja še bolj zažarela, jo je na koncu Bog preizkusil še z velikim trpljenjem. Preprosta, a velika žena!

Rojaki in znanci so jo v velikem številu spremljali na zadnji zemeljski poti. "Zvon" je pel v cerkvi in na pokopališču. Solistka Anemie Meijs je zapela Schubertovo Ave Marie in Panis Angelicus.

Pogreb matere Frančiške ni bil čas žalovanja, marveč čas hvaležnosti in krščanskega upanja, kot beremo na njeni spominski podobici:

*"Na veke nismo se ločili,
samo za nekaj kratkih let.
Zato ne bomo solz točili,
v nebesih vidimo se spet."*

Družini z g. Francem na čelu ne

Šopek za 25. letnico moškega zbora 25.9.93 (Stuttgart)

izražamo sožalja, marveč čestitke, da so imeli tako vzorno mamo. Kar je bilo njej sveto, naj bo tudi njim drago.

Naj dragi Bog pošlje naši skupnosti in narodu še mnogo tako vzornih mater!

"Škrjančkov" dan

Druga nedelja v januarju je tradicionalno "Škrjančkova". Začnemo s službo božjo, pri kateri "Zvon" še poje božične pesmi. V novem letnem nagovoru je bilo poudarjeno, da Bog v svoji dobroti prihodnost zaupa nam samim. Pred Bogom smo odgovorni za usodo našega sveta. Naši najmlajši so zelo ljubko prikazali svoje pesmi in ples. Naučili so jih ga. Mici Michon, Jos Aretz in Slavko Strman. Sledila je pogostitev, med katero se je oglasila slovenska pesem. Družinsko razpoloženje.

Prejšnji večer pa je "Slomšek" v Eisdenu s svojimi pevci in prijatelji na podoben način slavil svojo "Cecilijanko".

švica

SOLOTHURNKO PODROČJE

Božično praznovanje

Božič je praznik Jezusovega rojstva, s katerim je "večni Bog... čudovito začel odrešenje svojega ljudstva" (mašna prošnja na četrtek po 2. januarju). Zato nam je na ta dan bogoslužje še prav posebno blizu, cerkev kot božji hram nas bolj privlači kot sicer, svetloba v njej pa kakor da izžareva sveto skrivnost. Središče vsega tega so jaslice, ki ponazarjajo vsebino in bistvo Božiča, Kristjan, ki sliši ta praznični in Božji nagovor, res ne more biti in ostati ravnodušen (kdor ostane, ne sliši dobro).

Odprtih in za sprejem Božjega Sina pripravljenih src smo torej obhajali božične praznike; vsaj (nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• PRETVORI OSEBKOV ODVISNIK V OSEBEK:

Kdor je len (*lenuh*), sam sebi čas krade. Razveselilo me je, da si me povabil. Kar sem daroval, bo prispelo po pošti. Kdor je priden, ima vedno dovolj dela. Kdor dela, zasluži plačilo. Kdor je mačjega rodu, rad lovi miši. Kar znamo, pripada človeku.

• DOPOLNI Z MANJKAJOČIM POVEDKOM:

Jeseni kmetje ... poljske pridelke. Zdravnik ... bolnika. Pri uri angleščine ... angleško. Ali nam

... pesmico. Radio ... poskočno melodijo. Igor ... v nogometnem klubu Vodice. Dojenček ... v zibelki. Učenci naše šole ... dve toni odpadnega papirja. Kje ... avto?

• IMENUJ ŽIVAL ALI STVAR, ZA KATERO JE ZNAČILNO NASLEDNJE OGLAŠANJE:

Riga, kokodaka, mijavka, šelesti, piska, prasketa, žubori, žvr-goli, kraka, šumi, tuli.

• ZANIKAJ POVEDEK:

Srečala sem sosedo. Preskočila

sem jarek. Razbil je steklenico. Izročili so mi čestitko. Pripoveduj pravljico, prosim. V trgovini imajo samo črn kruh. V tej trgovini prodajajo rože. Prinašam ti morske pozdrave.

• DESNE PRILASTKE PRETVORI V LEVE:

Drva iz jelke, zvezek brez črt, sok iz pomaranč, marmelada iz breskev, naloga za doma, palica čaralka, hiša očeta, kričanje otrok, štrukelj s pehtranom, knjižnica za šolo, novice po radiu, jezik iz Anglije, gozd iz bukev, pisatelj iz Slovenije, ples na šoli.

• DOPOLNI PREGOVORE IN REKE:

... , tam dlako pusti. ... , je volk mesar. ... , naj gre še štrik. Ne praskaj se, ... Mladost je no-

france prešeren glosa

Slep je, kdor se s petjem ukvarja,
Kranjec moj mu osle kaže;
pevcu vedno sreča laže,
on živi, umrjé brez dnarja.

Le začniva pri Homeri,
prosil reva dni je stare;
mraz Ovidja v Pontu tare;
drugih pevcev zgodbe beri:

nam spričuje Alighieri,
kako sreča pevca udarja;
nam spričujeta pisarja
Luzijáde, Don Quihota,
kakošne Parnasa pota,
slep je kdor se s petjem ukvarja.

Kaj Petrarkov, kaj nam
Tasov
treba pevcev je prijetnih?
Slišim od butic neukretnih
prašat zdanjih, prednjih
časov.

Komur mar prijetnih
glasov
pesmi, ki pojo Matjaže,
boje krog hrovaške straže,
mar, kar pevec pel Ilirje,
mar Čebelce roji štirje,
Kranjec moj mu osle kaže.

Lani je slepar starino
še prodajal, nosil škatle,
meril platno, trak na vatlé,
letos kupi si graščino.
Naj gre pevec v daljno

Kino,
še naprej se pot mu kaže,
naj si s tinto prste maže,
naj ljubezen si obeta
vneti lepega dekleta,
pevcu vedno sreča laže.

Véndar peti on ne jenja:
grab'te dnarje vkup
gotove,
kupovajte si gradove,
v njih živite brez trpljenja!
Koder se nebo razpenja,
grad je pevca brez
vrtarja,
v njem zlatnina čista zarja,
srebrnina rosa trave,
s tem posestvom brez
težave

rost, čez jarek skače, ... , naj gre še tele. ... , je tudi ogenj.

Slavček žvrgoli. Vran kraka. Gozd šumi. Veter tuli.

• VSTAVI VEZNIKA ZATO ALI TOREJ:

Vročje je, ... odprite okna. Čestitali smo ji, ... je izpit opravila. Poznam vso vašo družino, ... mi je znan tudi njen brat. Radio hrešči na ves glas, ... ne slišim besed sogovornika. Znam šivati, ... si obleko sešijem sama. Je prijeten sogovornik, ... ga imajo ljudje radi. Avto se je pokvaril, ... smo ga odpeljali k mehaniku. Poved je dvostavčna, ... je sestavljena iz dveh stavkov.

REŠITEV NALOG:

• OSEBKOV ODVISNIK V OSEBEK:

Lenuh sam sebi čas krade. Tvoje vabilo me je razveselilo. Moje darilo bo prispelo po pošti. Pridni ima vedno dovolj dela. Delavec zasluži plačilo. Mačji rod rad lovi miši. Znanje pripada človeku.

• MANJKAJOČI POVEDKI:

Možni so različni glagoli, na primer: Jeseni kmetje pobirajo poljske pridelke. Zdravnik pregleda bolnika. Pri uri angleščine govorimo angleško. Ali nam zapoješ pesmico. Radio igra poskočno melodijo. Igor trenira v nogometnem klubu Vodice. Dojenček spi v zibelki. Učenci naše šole so zbrali dve toni odpadnega papirja. Kje ste pustili avto?

• OSEBKI Z ZNAČILNIM OGLAŠANJEM:

Osel riga. Kokoš kokodaka. Muca mijavka. Listje šelesti. Piščal pisaka. Ogenj prasketa. Potok žubori.

• ZANIKAN POVEDEK:

Nisem srečala sosede. Nisem preskočila jarka. Ni razbil steklenice. Niso mi izročili čestitke. Ne pripoveduj pravljice, prosim. V trgovini nimajo samo črnega kruha. V tej trgovini ne prodajajo rož. Ne prinašam ti morskih pozdravov.

• DESNI PRILASTKI V LEVE:

Jelova drva, brezčrtni zvezek, pomarančni sok, breskova marmelada, domača naloga, čarobna palica, očetova hiša, otroško kričanje, pehtranov štrukelj, šolska knjižnica, radijske novice, angleški jezik, bukov gozd, slovenski pisatelj, šolski ples.

• PREGOVORI IN REKI:

Kjer osel leži, tam dlako pusti. Kjer je en gospodar, je volk mesar. Kamor je šel bik, naj gre še štrik. Ne praskaj se, kjer te ne srbi. Mladost je norost, čez jarek skače, kjer je most. Kamor je šla krava, naj gre še tele. Kjer je dim, je tudi ogenj.

• VEZNIKA ZATO ALI TOREJ:

Vročje je, zato odprite okna. Čestitali smo ji, torej je izpit opravila. Poznam vso vašo družino, torej mi je znan tudi njen brat. Radio hrešči na ves glas, zato ne slišim besed sogovornika. Znam šivati, torej/zato si obleko sešijem sama. Je prijeten sogovornik, zato ga imajo ljudje radi. Avto se je pokvaril, zato smo ga odpeljali k mehaniku. Poved je dvostavčna, torej je sestavljena iz dveh stavkov.

izražajmo se lepo

BLAGOR, BLAGINJA
Prvi izraža predvsem duhovno, moralno, včasih pa tudi gmotno korist, prid.

Za blagor očetnjave naj puška govori! Za narodov blagor. Blagor tistim, ki delajo za mir, ker bodo postali božji otroci.

Blaginja je širši pojem, zajema gmotno stanje kake skupnosti.

Starši skrbijo za blaginjo svojih otrok. Prejšnja oblast ni skrbela za blaginjo vsega naroda. Živel je v blaginji.

(Skovanko *blagostanje* smo dobili iz srbsčine/hrvaščine, pomeni pa isto kakor blaginja, zato nam ni potrebna.)

BOJ, BITKA, SPOPAD, PRASKA - Te besede so si blizu, a ima vendar vsaka svoj obseg in pomen. Boj traja dolgo, je neomejen, drugi trije izrazi so namenjeni enkratnim dogodkom, in sicer je bitka spopad velikih množic ali vojsk, praska je spopad, v katerem je le nekaj ljudi, z izrazom spopad pa lahko označimo tako bitko kot prasko.

Boj za vsakdanji kruh je čedalje težji. Boju proti aidsu ni videti konca.

V bitki pri Lepantu leta 1571 je bila premagana turška vojska.

Pripravil Milan Kobal

(nadaljevanje s str. 31)

poskušali smo. Začeli smo v TRIMBACHU pri Oltnu - s polnočno mašo ob 22.30. Svetonočna zbranstvo, ubrano petje (svoj višek je seveda doseglo pri pesmi "Sveta noč"), zavest Kristusove navzočnosti med nami (v Božji besedi, v Evarhijstiji, v zbranstvi vernih v njegovem imenu) - vse to se je zivalo v prirčno hvalnico in zahvalo dobremu Bogu Očetu ter v pozdrav in počastitev njegovega učlovečenega Sina. Drug druge- mu izrečena voščila in želje po maši so več povedala kot govorila.

V enakem notranjem razpoloženju je potem še dopoldanska maša na Božič v SOLOTHUR-

NU in večerna v BASLU, na nedeljo Sv. Družine pa spet dopoldne v SOLOTHURNU in zvečer v OLTNU. V Solothurnu se nas je na Božič približno polovica prisotnih pri maši zbrala v dvoranici kapucinskega samostana k skupni malici ali bolje, kosilu, kar je tudi po svoje potrjevalo našo medsebojno povezanost. V Baslu pa je bogoslužno slavje popestrila srebrna poroka, ki sta jo obhajala in se z njo Bogu zahvalila za 25 let skupnega zakonskega življenja slavljence MICKA in MIRKO ROŽMAN. Po maši sta nas bogato postregla v župnijskem domu.

Staro leto je naglo odhajalo v preteklost in prišel je Silvestrov večer. Zopet smo se v SOLOTHURNU zbrali k večerni maši - v zahvalo Bogu za prejete dobrote

in zopet tudi v zahvalo ob 25-letnici poroke, ki sta jo slavila MARICA in IVAN KLANČAR. Ožje sodelavce in sorodnike sta po maši povabila v prijazno gostišče nedaleč od Solothurna k večerji in skupnemu pričakovanju Novega leta.

Na Novo leto smo se z mašo v OLTNU in BASLU nebeškemu Očetu priporočili za njegov vsestranski blagoslov in Božji Materi Mariji za njeno priprošnjo in varstvo, drugi dan (na nedeljo) pa še v SOLOTHURNU in BERNU.

Iskrena hvala in Bog povrni vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k lepemu doživetju božičnih praznikov - pri bogoslužju in po njem, zlasti obema srebrnima paroma.

Damijan Frlan

naročnikom Naše Luči

Mnogi nas sprašujete, kako bi lahko poravnali naročnino Naše luči za leto 1994. Zaradi preselitve uprave v Ljubljano je nastalo nekaj težav, ki pa jih poskušamo popraviti tako, da bomo lahko opravičili pravilnost naše odločitve. Imeli smo nekaj začetniških težav s tiskom (papir, premajhna pisava,...), ki pa jih poskušamo popraviti že v tej številki. Upamo, da nam bo z **Vašo pomočjo** uspelo narediti dobro revijo, na katero ste mnogi zelo navezani.

Naročnino lahko poravnate pri svojih dosedanjih **poverjenikih** (Slovenske misije, duhovniki, drugi posamezniki, ki so že do sedaj skrbeli za

pošiljanje in dostavo naše revije, ...) ali pa na račun ki ga imamo odprtega pri **Krekovi banki v Ljubljani (devizni račun NL št. 51800 - 620 - 336 - 200 - 1129 - 17)**. Vsi ostali v Sloveniji pa na tolarški račun pri Krekovi banki v Ljubljani **51800 - 620 - 336 - 200 - 15 - 20 / 38**. Tolarje lahko v Sloveniji nakažete s **položnico** - prosimo vas, če nam pošljete en izvod položnice kot potrdilo o vplačilu, da ne bo prihajalo do nesporazumov. Celoletna naročnina za naročnike v Sloveniji je 1.400,00 SIT. Vplačilo je možno na vsaki pošti ali pa banki v Sloveniji. Pazite, da bo položnica pravilno izpolnjena - pravilni žiro račun, ki je napisan zgoraj.

Prosimo vas, da ne nakazu-

jete več naročnine na Mohorjevo družbo v Celovec. Če so pri tem kakšne težave se posvetujte z vašim duhovnikom.

Na tem mestu bi radi izrekli tudi zahvalo vsem tistim, ki sodelujete z nami - ali kot bralci ali pa sodelavci **Naše luči**. **Veseli smo vsakega vašega prispevka** (besedilo, slike) in če je le mogoče ga tudi objavimo. Pišite v Našo luč, da bo ta še bolj **NAŠA**. Hvala tudi vsem Vam, ki skrbite, da revija pravočasno pride do vseh posameznikov. Vemo, da je za to večkrat potrebno veliko napora in dobre volje.

Hvala Vam za zaupanje, razumevanje in pomoč!

Uredništvo

Nova emisija delnic Krekove banke

Spoštovani!

Želimo Vas obvestiti in tudi druge preko Vas, da je Krekova banka d. d. Maribor prodala že vse delnice 1. izdaje in da smo se zaradi velikega zanimanja za nakup naših delnic, odločili že za izdajo 2. serije. Konec meseca decembra 1993, ko smo dobili tudi soglasje pristojnih državnih organov, je prodaja delnic stekla.

Delnice 2. izdaje so razpisane v skupnem nominalnem znesku 700 milijonov slovenskih tolarjev v skupnem številu 50.000 delnic v nominalni vrednosti 14.000 slovenskih tolarjev za eno delnico (zaradi nove zakonodaje so delnice lahko izražene le v slovenskih tolarjih).

Na razpolago je polovica od tega navadnih - upravljalških delnic s pravico upravljanja (preko predstavnika v upravnem odboru banke) in polovica prednostnih delnic (brez glasovalne pravice). Vse delnice glasijo na ime.

Postopki vpisovanja in vplačevanja delnic bodo potekali podobno kot pri prvi izdaji. Zaradi porasta vrednosti delnic Krekove banke d. d. prodajna cena za eno delnico znaša že 18.200 slovenskih tolarjev. Ker so delnice na voljo tudi Slovincem v zamejstvu, to je Ameriki, Kanadi, Argentini, Avstraliji, Švici in Nemčiji, navajamo preračunano ceno za eno delnico tudi v drugih valutah: DEM 250, USD 145, CAD 190, AUD 210 in CHF 210.

K nakupu delnic vabimo tako Slovence v domovini kot tudi v zamejstvu in izseljeništvu, saj kot Vam je že poznano, je bila banka ustanovljena z namenom, da sledi vzoru Janeza Evangelista Kre-

ka in njegovemu odnosu do izseljencev, saj Krekova banka želi združiti Slovence tako doma kot v tujini in dokazati sposobnost, samozavest, voljo Slovencev in prepričanje, da obstaja dovolj slovenskega kapitala tako za razvoj slovenskega gospodarstva kot slovenskega naroda.

Sedaj pa še nekaj o doseženih rezultatih Krekove banke v letu 1993. Od ustanovitve banke v februarju 1993 pa do danes, si je banka kljub kratkemu času poslovanja pridobila veliko zaupanje varčevalcev. Vsi glavni posli so stekli, bilančna vsota je preseгла vsa pričakovanja, uspelo nam je ohraniti realno vrednost naših delnic z obljubljenim dobičkom, kar je tudi potrdila institucija, ki je opravila revizijo našega poslovanja. Kot plod naših prizadevanj in zaupanja varčevalcev sedaj znaša bilančna vsota že preko 5 milijard slovenskih tolarjev, zbrano je že preko 30 milijonov DEM deviznih vlog in 10 milijonov DEM jamstvenega kapitala, odobreno je že preko 2 milijardi tolarjev posojil gospodarstvu in posameznikom. Za naslednje leto predvidevamo nadaljevati z istim trendom razvoja banke, poleg poslovne enote, ki je že odprta v Ljubljani in poslovalnice v Zrečah, v letu 1994 predvidevamo odpreti poslovne enote še v Novem mestu, Novi Gorici, Kopru, Kranju, Celju itd. Vse to pa bomo lahko dosegli s povečanim jamstvenim kapitalom, ki ga bomo zbrali z drugo izdajo delnic.

Če tudi Vi verjamete in zaupate v uresničitev naše skupne ideje in zgraditvi trdne vseslovenske

banke, Vas vabimo, da se nam pridružite in nam pomagate vzpostaviti kontakt s Slovenci preko meja domovine Slovenije.

Vse Vas in tudi druge preko Vas, vabimo k nakupu delnic naše banke.

Vsem zainteresiranim je na razpolago prospekt o izdaji delnic kot vabilo k vpisu in vplačilu delnic in obrazci za vpis (vpisna potrdila). Vse zgoraj omenjeno, kakor tudi dodatne informacije lahko dobite na naslednjih naslovih:

1. v ŠVICI: p. Robert Podgoršek, Slovenska misija, Schaffhauserstrasse 466, Postfach 771, CH-8052

ZURICH, tel. 01/3013132

2. v NEMČIJI: g. Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11,

Oskarstr. 29, tel. 0208-640976

g. Gajšak Stanislav, Feldkirch-enerstr. 81,

D-85055 Ingolstadt

3. v KANADI: g. Ludvik Stajan, 162 Delta Str., Etobicoke,

Ontario, M8W 4E5, Canada

4. v ARGENTINI: g. Mariano Loboda, Corrientes 26-1704 Ramos Mejia, PCIA, BS, AS, ARGENTINA

Ob tej priliki Vas obveščamo tudi, da je v ustanavljanju Krekova družba za upravljanje, ki bo ustanovila Krekovo investicijsko družbo, katere delnice se bodo prodajale za lastninske certifikate.

Vabimo Vas, da zaupate svoje certifikate Krekovi investicijski družbi, ki bo ustanovljena v prvi polovici leta 1994.

Vabimo Vas, da postanete naš delničar in s tem aktivno sodelujete pri razvoju naše vseslovenske banke.

Vodstvo Krekove banke d. d.
Maribor

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15% popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15% popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. –

Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTO-RADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Te-

lefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• Na Tezmem v Mariboru prodam pet sobno stanovanje - v pritličju enostanovanjske hiše - z garažo in 437 kv.m. vrta. Cena 75000 DEM. Telefon 0911-601169.

• V Frankfurtu, nedaleč od vele-sejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in fax 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr.2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

- Še z nobenega pretepa jo nisem pobrisal!

- Res?

- Res. Vedno so me odnesli!

"Natakar! Rad bi vam povedal, da sem jedel že boljšo počenko!" zavpije gost v gostilni.

"Ampak pri nas ne!" mu odvrne natakar.

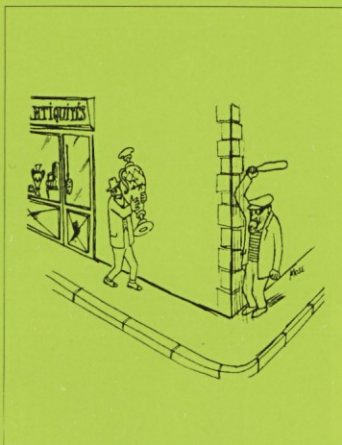
Brivec: "In kako se bova mid-va strigla?"

Gost: "Molče."

"Lojze!" je zavpila žena za volanom, "zavora nič ne prime!"

"Potem pa hitro zavij proti kakšni poceni stvari!" odvrne Lojze.

"Moja žena ima za zajtrk raje kavo, jaz pa čaj."

"To je pa sitno: vsako jutro pripravljati dve vrsti pijače."

"Kako? Saj pijeva vendar kavo."

"Kje pa imaš moža, Mici?"

"V bolnici. Šla sva na obisk k zncancem, pa mu je zdrsnilo na predpražniku, na katerem je pisalo DOBRODOŠLI."

"Katera žival je najbolj prilagodljiva?" vpraša profesor svoje učence.

"Kokoš, gospod profesor. Nese vedno tako velika jajca, da gredo lahko v lupino," odvrne Lojze v prvi vrsti.

"Samo dve stvari vas ovirata, da bi postali dober plesalec!" reče plesalka svojemu partnerju po prvem plesnem večeru.

"Samo dve? Kateri pa?" vpraša zvedavo.

"Leva in desna noga.," mu odvrne plesalka jezno.

Vdova prinese fotografu orumenelo sliko pokojnega moža.

"Ali mi lahko napravite

- Se ti ne zdi, da potrebuješ očala?

povečavo?"

"Seveda, gospa."

"Ali lahko brez klobuka?"

"Tudi. Povejte mi samo, na kateri strani je imel prečo."

"Tega ne vem več natančno... Sicer pa boste to sami videli, ko boste sneli klobuk."

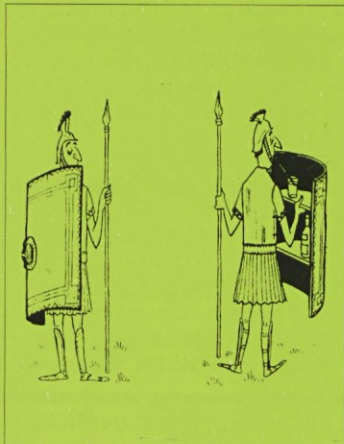

"Poslušaj, besedni zaklad ženske baje obsega povprečno le petsto besed."

"Kakšna skromna zaloga in kakšen promet!"

"Kaj ti je, čisto prtr si?" "Doživel sem letalsko nesrečo." "Kako?" "Tašča je priletela na obisk."

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road**, tel. + fax 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 0222 - 55 25 75, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p. mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Anselden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRH / Vorlarberg, Herrengasse 6**, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, fax 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrbčanska 114, Andrej Urbancl, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, fax 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 43100 Gorizia**, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + fax 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + fax 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Ciril Turk*, tel. + fax 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik, voditelj dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, fax 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, fax 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan***KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2**tel. + fax 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23,
tel. 061 - 454 246, fax 061 - 446 135